

briefing

minority
rights
group
international

สิทธิของคนพิการและคนกลุ่มน้อย ในพื้นที่ชายแดนใต้ของประเทศไทย

เครดิตภาพถ่าย:

สำนักนา ยูโซะ
: สตรีพิการชาวมาเลย์
มุสลิมในภาคใต้ของไทย
แบ่งปันผลผลิตทางการ
เกษตร'

การวาดภาพ:

Paeng Visual Notes

กิจกรรมประกาศ

Minority Rights Group International (MRG) ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่ได้รับการสนับสนุนจาก SIDA (สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศของสวีเดน) ที่ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่สิ่งพิมพ์นี้ภายใต้ ทั้งนี้โครงการ Minority/Disability Intersectional Discrimination Project ที่ได้รับการสนับสนุนจาก SIDA ขอไม่รับผิดชอบต่อการดำเนินงานใดๆที่อาจเกิด จากข้อมูลจากรายงานฉบับนี้

MRG ขอขอบคุณสำหรับการสนับสนุนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณสือณะ ดิสะอะ จากสมาคมคนพิการ ภาคใต้ และฟารีดา ปินจอร์ จากสถานวิจัยความ ชัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาคใต้ (CSCD) รวมถึงคณะทำงานที่ผลิต รายงานนี้

Minority Rights Group International (MRG)

MRG เป็นองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ที่ทำงาน เพื่อประกันสิทธิของชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ ศาสนา และภาษาศาสตร์ทั่วโลก และเพื่อส่งเสริม ความร่วมมือและความเข้าใจระหว่างชุมชน MRG มีสถานะที่ปรึกษากับสภาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งสหประชาชาติ (ECOSOC) และสถานะ ผู้สังเกตการณ์กับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน และสิทธิมนุษยชนแห่งแอฟริกา MRG จัดทะเบียน เป็นองค์กรการกุศล เลขที่ 282305 และบริษัท จำกัดโดยการรับประกันในสหราชอาณาจักร เลขที่ 1544957.

สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (Institute for Peace Studies, Prince of Songkla University: IPS)

เป็นองค์กรวิชาการทางการศึกษาแห่งแรกใน ภาคใต้ ก่อตั้งขึ้นในปี 2547 จุดมุ่งหมายของ สถาบันคือการเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะ ความสามารถด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสังคมภายใต้สันติวิธี นอกจากนี้ สถาบันสันติ ศึกษา ได้ให้ความช่วยเหลือด้านการจัดการ ความขัดแย้งภายใต้สิทธิมนุษยชนและสันติใน วิถีมุสลิม การกิจหลักของสถาบันนั้นรวมไปถึง การสอนวิชาเลือกให้แก่นักศึกษาในหลักสูตร ปริญญาตรี และเปิดสอนวิชาความขัดแย้งและ สันติศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท ในปัจจุบัน สถาบันสันติศึกษาได้มุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้แบบ องค์กรรวมสำหรับการผลิตหลักสูตรปริญญา มหาบัณฑิตเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสร้างศักยภาพทางการวิเคราะห์เพื่อสร้าง สังคมสันติสุข ด้วยเหตุนี้สถาบันได้ร่วมมือกับ คณะอื่น ๆ ในการค้นคว้าวิจัยและกิจกรรมทาง วิชาการและร่วมเป็นหุ้นส่วนกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

สถานวิจัยความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้ สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (Center for Conflict Studies and Cultural Diversity: CSCD)

ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2551 เป็นสถานวิจัยที่ได้รับการรับรองโดยสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อพัฒนาการค้นคว้าด้านความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยวิธีสหวิทยาการจากการผสมผสานระหว่างวิทยาศาสตร์สังคม มนุษยศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์และการเมืองส่งผลให้เกิดการผลิตงานวิชาการที่ทำหน้าที่เป็นกลไกสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องด้วยความไม่สงบที่ยังคงสืบเนื่องมาเป็นระยะเวลายาวนาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความประสงค์ให้สถานวิจัยความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้ ปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์การศึกษาและการค้นคว้าด้านความขัดแย้งทางสังคมและการเมืองในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สมาคมคนพิการภาคใต้ (Southern Association of Disability)

ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2558 เป็นสาขาย่อยของสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทยที่ขับเคลื่อนการทำงานด้านสิทธิคนพิการในภาคใต้ รวมไปถึงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา นราธิวาส และปัตตานี กิจกรรมของสมาคมประกอบไปด้วยการส่งเสริมสิทธิคนพิการที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายของภาครัฐ การส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษา การฝึกฝนด้านทักษะวิชาชีพ เครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยเหลือต่าง ๆ การกีฬาและการท่องเที่ยว รวมไปถึงการส่งเสริมสิทธิเฉพาะเจาะจงของสตรีและเด็กพิการ

© Minority Rights Group International, กรกฎาคม 2565
สงวนลิขสิทธิ์

สื่อสิ่งพิมพ์นี้อาจทำซ้ำเพื่อการสอนหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์ ห้ามทำซ้ำส่วนหนึ่งส่วนใดในรูปแบบใด ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้าโดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้าจากผู้ถือลิขสิทธิ์ สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ MRG บันทึกแคตตาล็อก CIP ของเอกสารนี้ได้จากหอสมุดแห่งชาติอังกฤษ

พิมพ์: 978-1-912938-76-6
ออนไลน์: 978-1-912938-75-9

สิทธิของคนพิการและคนกลุ่มน้อยในพื้นที่ชายแดนใต้ของประเทศไทย การบรรยายสรุปนี้เผยแพร่เพื่อสนับสนุนความเข้าใจของสาธารณชนข้อความไม่จำเป็นต้องแสดงถึงมุมมองโดยรวมของ MRG หรือพันธมิตรในทุกรายละเอียด การศึกษานี้มีให้ทางออนไลน์ที่ www.minorityrights.org

สิทธิของคนพิการและคนกลุ่มน้อย ในพื้นที่ชายแดนใต้ของประเทศไทย

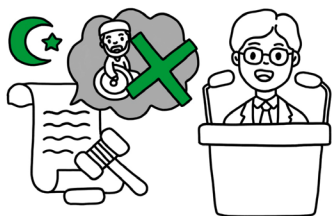
สารบัญ

ข้อสรุปโดยย่ออ่านง่าย	5
ข้อสรุปโดยย่อ	15
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	17
ภูมิหลัง	18
ยุทธศาสตร์ของรัฐว่าด้วยการปกป้องสิทธิและการยอมรับ	20
ประเด็นน่าเป็นห่วง	22
สิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ	22
การเข้าถึงความยุติธรรม	24
สิทธิทางการเมืองและการเข้าถึงการบริการสาธารณะ	26
อย่างเท่าเทียม	
สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม	27
สิทธิในการทำงาน	27
สิทธิทางสุขภาพ ความปลอดภัยทางสังคมและ	29
การบริการทางสังคม	
สิทธิทางการศึกษา	32
สิทธิทางสาธารณะและการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรม	33
บทสรุป	34
หมายเหตุ	35

ข้อสรุปโดยย่ออ่านง่าย

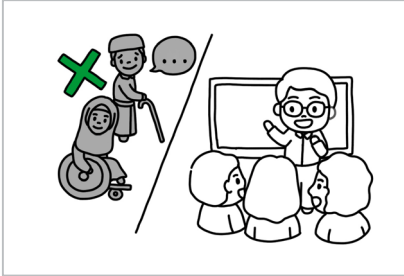
คนพิการถือเป็นกลุ่มเปราะบาง
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ
ประเทศไทย ที่ส่วนใหญ่เป็นชาว
มลายูมุสลิม

คนพิการมลายูมุสลิมเป็นกลุ่ม
ชาติพันธุ์ที่เป็นคนกลุ่มน้อยใน
ประเทศไทย ที่พวกเขาไม่ได้รับ
ความใส่ใจจากผู้กำหนดนโยบาย
และในระดับปฏิบัติ เกี่ยวกับสิทธิ
คนพิการ การพัฒนา และการแก้ไข
ข้อขัดแย้ง

รายงานชิ้นนี้ระบุถึงความ
ต้องการของคนพิการในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้และการเข้าถึง
สิทธิในประเทศไทย

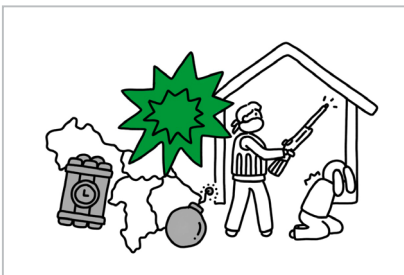
คนพิการเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของ
การลดความขัดแย้งและเสริมสร้าง
การพัฒนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้
แต่มักถูกลืมหรือละเว้น

จังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบด้วย
จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส
และสี่อำเภอของจังหวัดสงขลา

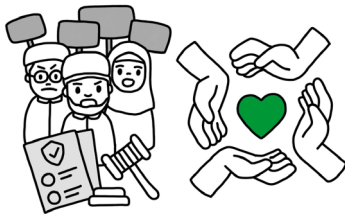
ชายแดนภาคใต้เป็นบ้านเกิดของ
ชาวมุสลิมที่พูดภาษามลายู ล้อม
รอบด้วยชาวไทยพุทธและกลุ่ม
ชุมชนชาวจีน

จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงมี
ความขัดแย้งระหว่างรัฐไทยและ
กลุ่มกองกำลังเคลื่อนไหวอิสระ
ปาตานี

ความขัดแย้งสร้างความเสียหายอย่างรุนแรง รวมไปถึงมีประชาชนเสียชีวิตเป็นจำนวนถึง 7,000 ราย ตั้งแต่ปี 2547

ใจกลางความขัดแย้งคือการต่อสู้เพื่อสิทธิในการตัดสินใจของตนเองของชาวมลายูมุสลิม รวมไปถึงสิทธิทางสังคมและการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การไม่เลือกปฏิบัติและการยอมรับในอัตลักษณ์ ภาษาและวัฒนธรรม

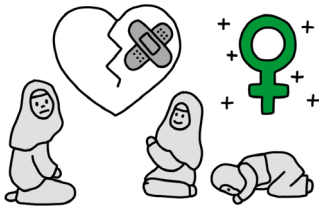
อย่างไรก็ตาม ประชากรมลายูมุสลิมยังมีประสบการณ์การถูกเลือกปฏิบัติในความเท่าเทียมต่อการเข้าถึงสิทธิและการบริการในจังหวัดชายแดนภาคใต้

การเลือกปฏิบัติสร้างอุปสรรคในการเข้าถึงศึกษาที่ดี การดูแลสุขภาพ การจ้างงาน และโอกาสในการพัฒนา

ปัญหาเหล่านี้เลวร้ายลงจากสถานการณ์ความขัดแย้งและการละลายของรัฐบาล

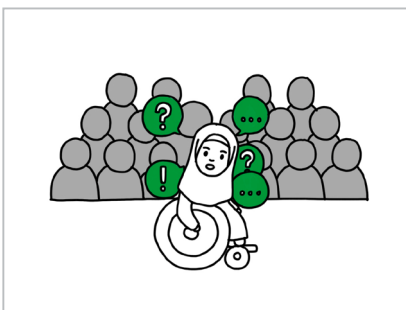
ผู้หญิงมลายูมุสลิมต้องเผชิญกับอุปสรรคในการเข้าถึงสิทธิของตนมากขึ้นเนื่องจากจารีตประเพณีและความคาดหวังทางเพศ

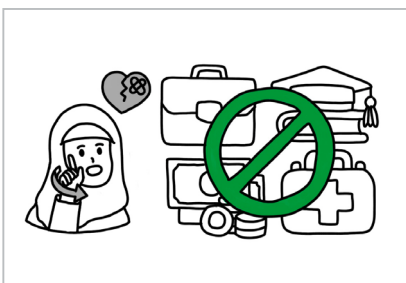
ผู้หญิงพิการมีความเสี่ยงที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศและความรุนแรงมากขึ้น เหยื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคในการเข้าถึงสิทธิในความยุติธรรม

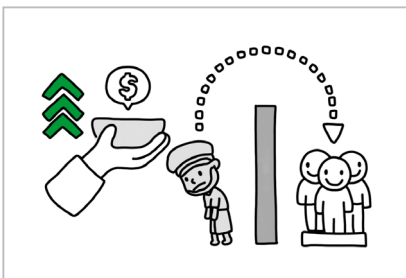
มีจำนวนกว่า 50,000 คนที่ลงทะเบียนคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งและความด้อยพัฒนาในภูมิภาคนี้

คนพิการต้องเผชิญกับอุปสรรคมากมายในการเข้าถึงสิทธิของตน อุปสรรคเหล่านี้อาจเป็นอุปสรรคในการบริหารและทางกายภาพ แต่ยังรวมถึงอุปสรรคทางสังคม เช่น การตีตราและความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความพิการ

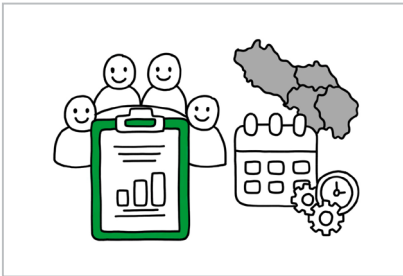
เนื่องด้วยอุปสรรคเหล่านี้ทำให้คนพิการต้องทุกข์ทรมานจากอัตราการตกงานที่สูงขึ้น การถูกจำกัดการเข้าถึงการศึกษา สุขภาพที่แยลง โอกาสทางเศรษฐกิจอันน้อยนิด

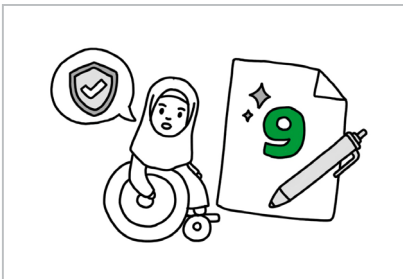
ซึ่งเพิ่มความยากจน และการถูกกีดกันจากสังคมและการมีส่วนร่วมทางการเมือง

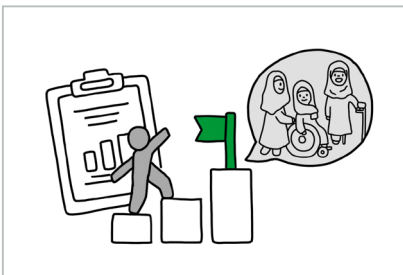
ในการเขียนรายงานนี้ องค์กรสิทธิมนุษยชนเพื่อชนกลุ่มน้อยระหว่างประเทศ(MRG) ได้ทำงานร่วมกับสถานวิจัยความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้ (CSCD) ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสมาคมคนพิการภาคใต้

เราได้เก็บรวบรวมข้อมูลพูดคุยกับคนพิการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และองค์กรอื่นๆ ในจังหวัดสงขลา นราธิวาส ปัตตานี และยะลา ในระหว่างปี 2563 และ 2564

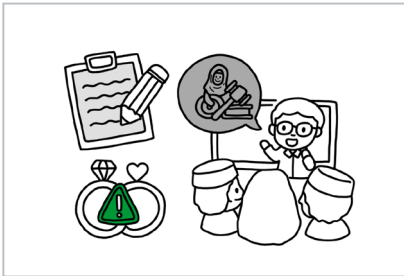
รายงานฉบับนี้ให้ข้อเสนอแนะ 9 ข้อในการจัดอุปสรรคต่อคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อเสนอแนะเหล่านี้สามารถใช้เป็นจุดเริ่มต้นได้ ประกอบด้วย:

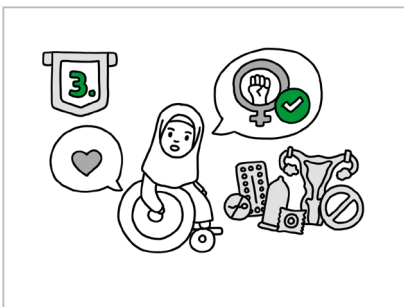
1. สร้างระบบที่ดีขึ้นในการปกป้องผู้หญิงพิการมลายุมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้จากความเสี่ยงทางเพศและการใช้ความรุนแรงทางร่างกายทุกรูปแบบ

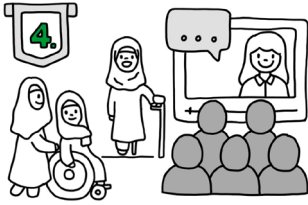
โดยทำงานร่วมกับชุมชนในการบันทึก การสังเกตและเปิดเผย และให้ความรู้ด้านสิทธิแก่ผู้หญิงพิการ รวมไปถึงการยุติการบังคับการสมรสกับผู้ชายที่ใช้ความรุนแรงทางร่างกายและความรุนแรงทางเพศ

2. สร้างความมั่นใจว่าผู้หญิงพิการมลายุมุสลิมสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และสามารถจับผู้กระทำผิดต่อความรุนแรงทางเพศและการใช้ความรุนแรงทางร่างกาย

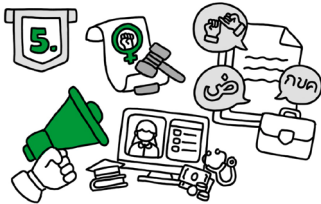
3. สร้างความเชื่อมั่นว่าผู้หญิงพิการมลายุมุสลิมเข้าถึงสิทธิทางเพศและสิทธิด้านอนามัยเจริญพันธุ์ รวมไปถึงการเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพทางเพศและการอนามัยเจริญพันธุ์และการป้องกันจากการบังคับการทำหมัน

4. ส่งเสริมให้ผู้หญิงพิการมลายุมุสลิมจำนวนมากขึ้นเข้าไปในโครงการพัฒนาชุมชน ฝึกอบรมและจ้างงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้

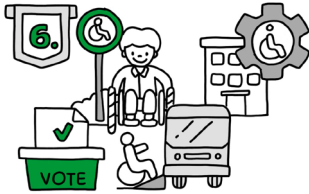
สร้างความมั่นใจว่าองค์กรคนพิการและกลุ่มผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจากความขัดแย้งถูกรวมเข้าไปในแผนการริเริ่มการแก้ปัญหาความขัดแย้ง การพัฒนาและการสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้

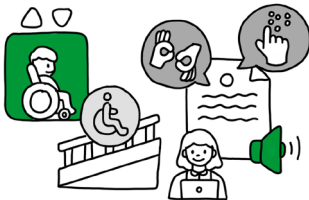
5. ให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องสิทธิของคนพิการและครอบครัว รวมไปถึงการกระจายข้อมูลการลงทะเบียนคนพิการ สวัสดิการสุขภาพ การศึกษา และนโยบายการจ้างงานในรูปแบบภาษาต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ เช่น ภาษามลายูและภาษามือท้องถิ่น

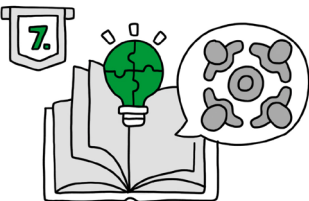
เพื่อลดอุปสรรคในการเข้าถึงการบริการต่างๆ สำหรับคนพิการ โดยลดขั้นตอนการบริการให้มีความสะดวกมากขึ้น และฝึกอบรมบุคลากรให้สามารถให้บริการความช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม

6. สร้างความเชื่อมั่นว่าคนพิการ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีสิทธิ ในการเมือง โดยเพิ่มการเข้าถึงจัดให้ บริการสาธารณะและพื้นที่สาธารณะ มีสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งรวมถึง ขนส่งสาธารณะ บริการด้านสุขภาพ ศูนย์สันตินาการและศูนย์การค้า มีสียัด วัตถุ ศาลเจ้า โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ มหาวิทยาลัย ที่ว่าการอำเภอ หน่วยเลือก ตั้ง และอาคารราชการต่างๆ

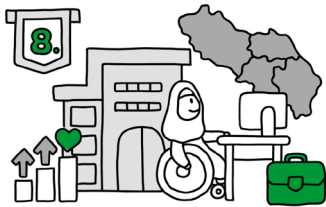
ทำให้พื้นที่และบริการสามารถเข้าถึงได้ โดยการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางลาด ลิฟท์โดยสาร ข้อมูลใน ภาษามือและอักษรเบรลล์ ห้องน้ำ สำหรับคนพิการ และการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวิธีการช่วยเหลือคนพิการ

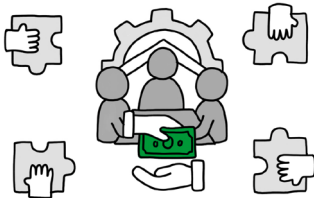
7. จัดให้มีการศึกษาและการฝึกฝน แบบองค์รวมให้แก่เด็กและเยาวชน พิการ รวมไปถึงในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม

ฝึกอบรมครูผู้สอนสำหรับการ ศึกษาแบบองค์รวมและจัดให้ อาคารเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวก ให้คนพิการที่ใช้อุปกรณ์ ช่วยเหลือ เช่น รถเข็น สามารถเข้า ถึงได้

8. สร้างความมั่นใจว่าคนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิในการทำงานได้ โดยทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงสถานที่ทำงานได้ สร้างโอกาสการจ้างงานและหยุดการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ทำงานร่วมมือกับองค์กรคนพิการ เพื่อช่วยเหลือคนพิการหางาน และริเริ่มนโยบายการจ้างงานที่เหมาะสม

9. ขจัดอุปสรรคในการเข้าถึงบริการดูแลสุขภาพและการบริการทางสังคมสำหรับคนพิการ และการจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์ช่วยเหลือคนพิการ โดยการทำให้การบริการและข้อมูลต่างๆ สามารถเข้าถึงได้

จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับสิทธิคนพิการให้แก่เจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพและด้านบริการสังคม พัฒนาระบบช่วยเหลือด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตให้แก่คนที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อสรุปโดยย่อ

ความเปราะบางของคนพิการ มลายุมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของประเทศไทยที่คนพิการกำลังประสบ นั้น มีต้นกำเนิดมาจากอัตลักษณ์ที่เป็น กลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยในประเทศไทย ปราศจากความใส่ใจจากผู้กำหนด นโยบาย คนพิการในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ของประเทศไทยยังคงถูก เพิกเฉยต่อนโยบายที่ถูกกำหนดมาเพื่อ ระบุถึงความต้องการของคนพิการ ในบริบทโดยกว้างของสิทธิคนพิการ ในประเทศไทย อีกทั้งถูกมองข้ามใน ความพยายามในการลดความขัดแย้ง และเสริมสร้างการพัฒนาในจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ก่อให้เกิดการลด บทบาทของคนพิการต่อสังคมวงกว้าง

จังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบ ไปด้วย จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส รวมไปถึงสี่อำเภอของจังหวัดสงขลา ภูมิภาคนี้เป็นบ้านเกิดของชาวมุสลิมที่ สื่อสารด้วยภาษามลายู ล้อมรอบด้วย ชาวไทยพุทธและกลุ่มชุมชนพื้นเมือง ชาวจีน พื้นที่ดังกล่าวยังคงเป็นที่อยู่ อาศัยระยะยาวของกลุ่มเคลื่อนไหว อิสระปาตานี ถูกขับเคี่ยวด้วยกอง กำลังติดอาวุธก่อให้เกิดความไม่สงบ โดยได้สร้างความเสียหายอย่างรุนแรง รวมไปถึงมีประชาชนเสียชีวิตเป็น จำนวนถึง 7,000 ราย ตั้งแต่ปี 2547 ใจกลางความสำคัญของความขัดแย้ง นี้คือการดิ้นรนเพื่อสิทธิในการกำหนด ตัวเองสำหรับประชากรมลายุมุสลิม

รวมไปถึงสิทธิทางสังคมและการมีส่วนร่วมทางการเมือง การไม่เลือกปฏิบัติ และการยอมรับในอัตลักษณ์ ภาษา และ วัฒนธรรม

การเลือกปฏิบัติในความเท่าเทียม ต่อการเข้าถึงสิทธิและการบริการของ ประชากรมลายุมุสลิมทั่วไบนั้นมีการ บันทึบไว้อย่างดี สิทธิต่อคุณภาพการ ศึกษา การดูแลสุขภาพ การจ้างงาน และการพัฒนาโอกาสนั้นถูกจำกัด ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องด้วย ประวัติศาสตร์และการเพิกเฉยอย่าง ต่อเนื่องจากการบริหารงานของรัฐบาล กลางแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ สิทธิ ดังกล่าวยังถูกทำให้มีความซับซ้อนและ แย้งจากความขัดแย้งที่ยังดำเนินอยู่ อย่างต่อเนื่อง สตรีมลายุมุสลิมกำลัง ประสบกับความเปราะบางเฉพาะเจาะจง ที่ผูกมัดอยู่กับเพศของตนเอง รวมไปถึง ต้นกำเนิดจากขนบธรรมเนียมและ ความคาดหวังทางเพศเชิงอนุรักษนิยม

ความเปราะบางที่เป็นรากฐาน ต่อการดำรงชีวิตประจำวันในฐานะ ชาวมลายุมุสลิม ถูกทำให้เพิ่มมากขึ้น ด้วยประสบการณ์ในฐานะคนพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสตรีคนพิการ ประชากรจำนวนกว่า 50,000 คนที่ ลงทะเบียนคนพิการในจังหวัดชายแดน ภาคใต้¹ ได้รับผลกระทบจากความ ขัดแย้งและความด้อยพัฒนาใน ภูมิภาคนี้ อุปสรรคที่ป้องกันสิทธิของ คนพิการไม่ได้มีเพียงแค่การบริหาร งานหรืออุปสรรคทางกายภาพเท่านั้น

แต่ยังคงรวมไปถึงอุปสรรคด้านจิตวิทยาสังคมที่ยังคงเป็นตราบาปติดอยู่กับความพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลกระทบที่เกิดขึ้น คนพิการต้องทุกข์ทรมานจากอัตราการตกงานที่มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น การถูกจำกัดการเข้าถึงการศึกษา สุขภาพที่แย่งลง โอกาสทางเศรษฐกิจอันน้อยนิดและการเพิ่มขึ้นของอัตราความยากจน รวมไปถึงการถูกกีดกันจากสังคมและการมีส่วนร่วมทางการเมือง สตรีพิการอยู่ในความเสี่ยงของการถูกล่วงละเมิดทางเพศและการใช้ความรุนแรง และมีความยากลำบากอย่างมากในการเข้าถึงการขอความช่วยเหลือด้านสิทธิและความยุติธรรมต่าง ๆ

ในรายงานนี้ กลุ่มสิทธิของคนกลุ่มน้อยระหว่างประเทศได้เก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์ และการสนทนากับกลุ่มเป้าหมาย ในจังหวัดสงขลา นราธิวาส ปัตตานี และยะลา ในระหว่างเดือนสิงหาคมและกันยายน 2563 และเดือนกรกฎาคม 2564 ร่วมกับสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สถานวิจัยความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้ และสมาคมคนพิการภาคใต้

รายงานฉบับนี้ได้ระบุถึงคำแนะนำหลักที่จะทำหน้าที่เป็นก้าวแรกสำหรับการกล่าวถึงอุปสรรคต่อประสบการณ์การมีส่วนร่วมของคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการเลือกปฏิบัติเชิงโครงสร้างที่ทับซ้อนกันที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง รวมถึง

1. สร้างกลไกที่ครอบคลุมเพื่อสร้างความมั่นใจต่อสตรีพิการมลายุมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ว่าจะได้รับสิทธิทางความปลอดภัยและสิทธิในการเป็นอิสระจากความรุนแรงทางเพศและการใช้ความรุนแรงทางร่างกายทุกรูปแบบ ทำงานร่วมกับชุมชนในการบันทึก การล่วงละเมิดต่าง ๆ และให้ความรู้ด้านสิทธิสตรีพิการ รวมไปถึงการยุติการบังคับการสมรสเพื่อยุติการใช้ความรุนแรงทางร่างกายและความรุนแรงทางเพศ

2. สร้างความมั่นใจว่าสตรีพิการมลายุมุสลิมสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการยับยั้งผู้กระทำผิดในความรุนแรงทางเพศและการใช้ความรุนแรงทางร่างกาย

3. สร้างความเชื่อมั่นต่อสิทธิทางเพศและสิทธิด้านการเจริญพันธุ์ให้แก่สตรีพิการมลายุมุสลิม รวมไปถึงการเข้าถึงการบริการด้านการอนามัยเจริญพันธุ์และการป้องกันจากการบังคับการทรมาน

4. ผนวกรวมสตรีพิการมลายุมุสลิมเข้าไปในการพัฒนาชุมชน การฝึกอบรมต่าง ๆ และการริเริ่มการจ้างงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สร้างความมั่นใจว่าองค์กรคนพิการและกลุ่มผู้แทนจากเหยื่อผู้ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งจนกลายเป็นคนพิการถาวรจะถูกรวมเข้าไปในแผนการริเริ่มการแก้ปัญหาความขัดแย้ง การพัฒนาและการสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้

5. ส่งเสริมความตระหนักรู้เรื่องสิทธิของคนพิการและครอบครัว รวมไปถึงการกระจายข้อมูลการลงทะเบียนคนพิการ สวัสดิการ สุขภาพ การศึกษา และนโยบายการจ้างงานในรูปแบบภาษาต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ เช่น ภาษาไทยมลายูและภาษามือท้องถิ่น ลดอุปสรรคในการเข้าถึงการบริการ ด้านความพิการต่าง ๆ โดยลดขั้นตอนการบริการให้มีความสะดวกมากขึ้น และฝึกอบรมบุคลากรให้สามารถให้บริการความช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม

6. สร้างความเชื่อมั่นว่าคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีสิทธิทางการเมือง โดยเพิ่มการเข้าถึงบริการสาธารณะและพื้นที่สาธารณะให้มากขึ้น เช่น ขนส่งสาธารณะ บริการด้านสุขภาพ การผ่อนคลาย สิ่งอำนวยความสะดวกในการซื้อของ สุสาน วัด โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ มหาวิทยาลัย อำเภอ หน่วยเลือกตั้ง และอาคารราชการต่าง ๆ โดยการจัดหา ทางลาด ลิฟต์โดยสาร การเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ เช่น ภาษามือและอักษรเบรลล์ การเข้าถึงห้องน้ำและห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า และการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่

7. เพิ่มเติมบทบัญญัติสำหรับการศึกษาและการฝึกฝนแบบองค์รวมให้แก่เด็กและเยาวชนพิการ รวมไปถึงในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จัดหาทรัพยากรในการฝึกอบรมครูผู้สอนสำหรับการศึกษาแบบองค์รวม และทำให้คนพิการที่ใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือการทางการเคลื่อนไหวสามารถเข้าถึงอาคารเรียนได้

8. สร้างความมั่นใจว่าคนพิการมีสิทธิในการทำงานโดยการสร้างโอกาสการจ้างงานและกล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติต่อการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พัฒนาและริเริ่มนโยบายการจ้างงานที่เหมาะสมทั้งด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมในพื้นที่ดังกล่าว ภายใต้ความร่วมมือกับองค์กรคนพิการ

9. ลดอุปสรรคในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข บริการทางการแพทย์ และความปลอดภัยในสังคม การจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์ช่วยเหลือคนพิการ โดยการทำให้การบริการและข้อมูลต่าง ๆ สามารถเข้าถึงได้ และจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับสิทธิคนพิการให้แก่บุคลากรด้านสาธารณสุขและบุคลากรด้านบริการสังคม พัฒนาแนวคิดริเริ่มสำหรับความต้องการด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตให้แก่บุคคลที่ประสบปัญหาความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลสถานการณ์คนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ได้ถูกรวบรวมผ่านการสัมภาษณ์และการสนทนากับกลุ่มเป้าหมายในจังหวัดสงขลา นราธิวาส ปัตตานี และยะลา ระหว่างเดือนสิงหาคมและกันยายน 2563 และเดือนกรกฎาคม 2564 ข้อมูลถูกเก็บรวบรวมจากคนพิการที่มาจาก

หลากหลายกลุ่มประเภทและชุมชน เช่น ชาวมลายูมุสลิม ชาวพุทธ สตรี เด็ก รวมไปถึงองค์กรคนพิการท้องถิ่นและในระดับประเทศ องค์กรภาครัฐ และองค์กรสิทธิมนุษยชนที่ไม่ได้สังกัดในหน่วยงานของรัฐ รายงานฉบับร่างถูกจัดเตรียมขึ้นโดยกลุ่มสิทธิของคนกลุ่มน้อยระหว่างประเทศและถูกตรวจทานโดยสถาบันสันติศึกษาและสมาคมคนพิการภาคใต้ก่อนทำให้เป็นฉบับสุดท้าย รายงานฉบับนี้ได้ถูกเตรียมการโดยยึดตามหลักการ “ไม่มีอะไรเกี่ยวกับพวกเรา หากปราศจากเรา” Nothing About Us Without Us และทั้งได้ร่วมหารือและทำงานร่วมกับชุมชนคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย

ภูมิหลัง

จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งประกอบไปด้วย จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาสและสี่อำเภอในจังหวัดสงขลา เป็นดินแดนของกลุ่มชาติพันธุ์มลายูที่สืบเชื้อสายมาจากรัฐอิสระของชาวมุสลิมซึ่งต่อมาถูกผนวกเข้ามาสู่ประเทศไทย (อาณาจักรสยาม) ในช่วงต้นศตวรรษที่ 19 ชาติพันธุ์มลายูเป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยกลุ่มใหญ่ที่สุด มีประชากรประมาณ 1.5 ล้านคนส่วนใหญ่มุสลิมและสื่อสารด้วยภาษามลายูเป็นส่วนใหญ่ในชายแดนภาคใต้² ชาวมุสลิมนั้นมีจำนวนเฉลี่ยร้อยละ 82.6 ของประชากรในชายแดน

ภาคใต้³ แต่เป็นเพียงร้อยละ 4.9 ของจำนวนประชากรทั้งหมดของประเทศ⁴ อ้างอิงจากข้อมูลประชากรในปี 2553 อย่างไรก็ตาม ร้อยละ 18 ของชาวไทยมุสลิมมีเชื้อสายมาเลย์⁵ ส่วนร้อยละ 22.7 เป็นชาวไทยพุทธ ภาษาไทยเป็นภาษาทางการของประเทศ มีผู้ใช้ภาษามลายูปัตตานี (ภาษายาวี) ประมาณ 1.4 ล้านคนทั่วประเทศ⁶ และอีกจำนวนประมาณร้อยละ 74.4 ของประชากรทั้งหมดของสามจังหวัดชายแดนใต้ มีผู้ใช้ภาษาจีนจำนวนร้อยละ 1.4⁷ และอีกหลายพันคนใช้ภาษาไทยหรือภาษามือท้องถิ่นเป็นภาษาแรกของภูมิภาค

ประเทศไทยได้มีส่วนร่วมในการรณรงค์ระยะยาวในการลบล้างความแตกต่างในอัตลักษณ์ของชาวปัตตานีผ่านภาษาไทยและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ความเป็นไทย สถาบันของรัฐได้รับรู้ถึงอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ของชาวปาตานีในฐานะภัยคุกคามที่ใหญ่ที่สุดต่อบูรณภาพของรัฐไทย วิธีการนี้นำไปสู่การเกิดความไม่สงบอย่างช้า ๆ โดยมีชาวปาตานีมุสลิมหลายคนถูกพิจารณาว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการยึดครองดินแดนในรัฐไทยเริ่มต้นขึ้นในปี 2473 จนท้ายที่สุดนำไปสู่การก่อตั้งขบวนการแบ่งแยกดินแดนในปี 2503 มีเป้าหมายเพื่อเดินหน้าเคลื่อนไหวทางการเมือง รัฐไทยได้ใช้วิธีการประนีประนอมในการพยายามรองรับอัตลักษณ์และภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์มลายู นำไปสู่การลดความรุนแรงและกิจกรรมของขบวนการ

แบ่งแยกดินแดนในปี 2523 ภายหลังกษัตริย์นเรนทราทิตย์ กษัตริย์ ชินวัตร ได้ใช้วิธีการประนีประนอมเชิงรุกในภูมิภาคทำให้เกิดความไม่พอใจเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความไม่สงบอีกครั้ง วิธีการกวาดล้างเชิงรุกดังกล่าวทำให้ชาวมลายูมุสลิม จำนวน 85 ราย ขาดอาภากาศหายใจจนเสียชีวิตหลังจากถูกนำตัวไปไว้ในรถบรรทุกทหาร เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในเดือนตุลาคมปี 2547 ณ อำเภอตากใบ ส่งผลให้ความรุนแรงและความไม่สงบปะทุขึ้นอีกครั้ง

คนพิการได้รับผลกระทบอย่างไม่ได้สัดส่วนจากความขัดแย้งและจากการด้อยพัฒนาภายในภูมิภาค สกียอย่างเห็นทาง การแสดงให้ เห็นว่า ในปี 2563 จำนวนตัวเลขคนพิการที่ลงทะเบียนในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส มีอยู่ประมาณ 18,364 คน 12,329 คน และ 21,227 คนตามลำดับ รวมเป็นจำนวนทั้งหมด 51,920 คน แบ่งออกเป็นเพศหญิง 23,072 คนและเพศชาย 28,848 คน หรือประมาณร้อยละ 2.5 ต่อจำนวนประชากรในจังหวัด^๘ อย่างไรก็ตามแบบสำรวจความพิการระดับชาติ ในปี 2560 แสดงให้เห็นว่าอัตราการลงทะเบียนคนพิการทั่วประเทศค่อนข้างต่ำ ร้อยละ 44.4 เป็นการลงทะเบียนคนพิการทั่วประเทศ ส่วนร้อยละ 38.7 เป็นการลงทะเบียนคนพิการในภาคใต้^๙ ดังนั้นตัวเลขแท้จริงของคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มที่จะสูงกว่ามาก ตามที่องค์กรคนพิการท้องถิ่นอ้างไว้ในแบบสำรวจความ

พิการระดับชาติในปี 2560 อุปสรรคในการลงทะเบียนคนพิการคือ การขาดข้อมูล ความละเอียดในความพิการ ขาดศักยภาพในการเข้าถึงขั้นตอนการและการช่วยเหลือในการลงทะเบียนความพิการ ประเภทความพิการต่าง ๆ ไม่ได้ถูกระบุไว้ในการลงทะเบียน ขาดเอกสารยืนยันตัวตน และผู้แจ้งไม่ได้มีความจำเป็นต้องลงทะเบียน^{๑๐} ข้อมูลคนพิการไม่ได้ถูกจำแนกตามประเภท เช่น ชาติพันธุ์ หรือศาสนา อีกทั้งตัวเลขคนพิการที่สังกัดอยู่ในชนกลุ่มน้อยยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด ถึงแม้ว่าข้อมูลประชากรบ่งชี้ว่าคนพิการส่วนใหญ่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มเป็นชาวมลายูมุสลิม ส่วนที่เหลือเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนหรือกลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มศาสนาอื่น ๆ

ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าเหตุการณ์ความรุนแรงได้ลดระดับลงไปจากการพูดคุยเพื่อสันติภาพ ในปี 2556 มีจำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้นทั้งหมด 21,235 ครั้งนับตั้งแต่ปี 2547 ถึงปี 2564 แบ่งออกเป็น การเสียชีวิต 7,294 ครั้ง และบาดเจ็บ 13,550 ครั้ง^{๑๑} แม้ว่าชาวมลายูมุสลิมส่วนใหญ่เป็นเหยื่อผู้เสียชีวิตและไม่มีชุมชนไหนที่ไม่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งนี้ ชาวไทยพุทธก็ได้รับผลกระทบอย่างมหาศาลเนื่องจากเป้าหมายของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบนั้นคือวัดนิกายพุทธและพระภิกษุสงฆ์ นอกเหนือจากเหยื่อผู้เสียชีวิตและ

ได้รับบาดเจ็บระหว่างเหตุการณ์ความขัดแย้งนั้น ผู้ได้รับผลกระทบจำนวน 11,686 คน ในช่วงปี 2547 ถึงเดือนพฤษภาคม 2563 ได้รับความช่วยเหลือจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตัวเลขเหล่านี้ประกอบไปด้วย เด็กกำพร้าผู้ที่ครอบครัวได้รับบาดเจ็บสาหัส สตรีหม้ายและหลายร้อยคนที่กลายเป็นคนพิการหลังจากได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง รวมไปถึงเด็กอีกจำนวน 36 คน และครูอีกจำนวน 151 คนในระหว่างปี 2547-2560¹²

สถานการณ์ของคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ สังคมและโครงสร้างของภูมิภาค อุปสรรคที่ป้องกันสิทธิของคนพิการไม่ได้มีเพียงแค่การบริหารงานหรืออุปสรรคทางร่างกายเท่านั้น แต่ยังคงรวมไปถึงอุปสรรคด้านจิตใจที่ยังคงเป็นตราบาปติดอยู่กับความพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลกระทบที่เกิดขึ้น คนพิการต้องทุกข์ทรมานจากอัตราการตกงานที่มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น การถูกจำกัดการเข้าถึงการศึกษา สุขภาพที่แย่ลง โอกาสทางเศรษฐกิจอันน้อยนิดและการเพิ่มขึ้นของอัตราความยากจน รวมไปถึงการถูกกีดกันจากสังคมและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ความขัดแย้งที่ยังคงดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ นี้มีแนวโน้มจะกระทบอย่างเฉาะเจาะจงต่อคนพิการและสิทธิด้านสุขภาพของชนกลุ่มน้อยภายใน

จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยกตัวอย่างเช่น โรงพยาบาลจำนวน 48 แห่งและบ้านพักคนชราถูกทำลายโดยกองกำลังแบ่งแยกดินแดนตั้งแต่ปี 2547¹³

สตรีพิการชาวมลายูมุสลิมมีความเปราะบางจากการถูกเลือกปฏิบัติแบบทวีคูณและการถูกเลือกปฏิบัติแบบทับซ้อน โดยพื้นฐานมาจากเพศสภาพชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนาและความพิการ หลักฐานเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยแสดงให้เห็นว่า การคุกคามทางเพศต่อสตรีพิการชาวมลายูมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้นแพร่ขยายเป็นวงกว้าง แต่ปัญหานี้ไม่ได้รับการกล่าวถึงมากนัก หน่วยงานราชการหรือชุมชนได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวเพียงเล็กน้อย การช่วยเหลือเหยื่อรายงานผู้ที่กระทำผิดหรือการเข้าถึงการช่วยเหลือทางการแพทย์หรือการดูแลสุขภาพจิตใจมีเพียงเล็กน้อยจนถึงไม่มีการช่วยเหลือเลย

ยุทธศาสตร์ของรัฐว่าด้วยการปกป้องสิทธิและการยอมรับ

กรอบกฎหมายหลายข้อมีความเกี่ยวข้องกับคนพิการในประเทศ อย่างเห็นได้ชัด รัฐธรรมนูญปี 2540, 2550 และ 2560 ทุกฉบับได้ระบุว่า ห้ามให้มีการเลือกปฏิบัติต่อความพิการในทุกกรณี พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการปี 2550 ที่แก้ไขเพิ่มเติมปี 2556 ฉบับที่ 2

ระบุว่า ห้ามให้มีการเลือกปฏิบัติจากเหตุแห่งความพิการ และยืนยันว่าการปฏิเสธการช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผลถือเป็นการเลือกปฏิบัติ¹⁴ มีการวางระบบโครงสร้างเพิ่มเติมกรณีในส่วนของการเลือกปฏิบัติผ่านกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและคณะกรรมการการขจัดเลือกปฏิบัติต่อคนพิการทุกรูปแบบ พ.ร.บ.ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้บัญญัติให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยงานจากกระทรวงต่าง ๆ คณะกรรมการฯ ได้ประสานงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงคณะอนุกรรมการในระดับจังหวัดในการรวบรวมนโยบายและโครงการต่าง ๆ สำหรับคนพิการ พ.ร.บ.ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้บังคับให้มีเงินทุนครอบคลุมการช่วยเหลือคนพิการผ่านสถาบันตัวแทนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพ การศึกษา การฟื้นฟู และการฝึกวิชาชีพ มีการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือสังคมไว้เพื่อรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิคนพิการและสามารถส่งเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับมาตรการเยียวยา หรือส่งเรื่องไปยังระบบตุลาการตามความเหมาะสม

มีบทบัญญัติสำหรับการช่วยเหลือด้านการศึกษาและสุขภาพแก่คนพิการภายใต้กฎหมายแห่งชาติ พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติปี 2545 ไม่ได้มีการอ้างอิงถึงการเลือกปฏิบัติในการเข้าถึงบริการสุขภาพในรูปแบบ

ใด ๆ อย่างไรก็ตาม ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข โดยได้รวบรวมผู้แทนจากหลากหลายสาขาต่าง ๆ รวมไปถึงสาขาสถิติคนพิการ¹⁵ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาคนพิการได้ผ่านความเห็นชอบปี 2551 พ.ร.บ. ดังกล่าวระบุไว้ถึงการปกป้องสิทธิการศึกษาและปกป้องสิทธิทางการศึกษาแบบองค์รวมของคนพิการ

รัฐบาลยังมีการพัฒนาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อวางกลยุทธ์และให้ความสำคัญในด้านต่าง ๆ ในการส่งเสริมสิทธิคนพิการ โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับล่าสุดของการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ (ปี 2559-2563) ได้มุ่งเน้นไปที่ 5 เป้าประสงค์ ดังนี้ การส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการทั่วไป สนับสนุนการใช้ชีวิตอย่างอิสระ ส่งเสริมงานคนพิการอย่างครอบคลุม พัฒนาฐานข้อมูลคนพิการ รวมไปถึงการเฝ้าระวังและการเริ่มต้นกระบวนการ

อย่างไรก็ตามรัฐบาลไม่มีการมุ่งเน้นที่ชัดเจนไปที่ชนกลุ่มน้อยและปัญหาอื่น ๆ ที่มีความทับซ้อนกันที่คนพิการกำลังประสบอยู่นอกเหนือจากกฎหมายแห่งชาติและนโยบายต่าง ๆ การมองข้ามปัญหานี้ทำให้เกิดอุปสรรคในการใช้สิทธิต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มเปราะบาง ยิ่งไปกว่านั้น คนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้มีการร้องเรียนถึงปัญหาการขาดการดำเนินการต่าง ๆ เทียบกับพื้นที่อื่น ๆ ในประเทศไทย¹⁶

ดังนั้นรัฐบาลควรจัดการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการพิจารณาว่ากฎหมายและนโยบายต่าง ๆ มีผลกระทบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างไร และทรัพยากรต่าง ๆ ได้ถูกกระจายไปยังการบริการต่าง ๆ ได้อย่างเท่าเทียมอย่างไร

ประเทศไทยได้ดำเนินการแก้ไขสถานการณ์สตรีมลายูมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ผ่านโครงการริเริ่มต่าง ๆ อาทิ แผนยุทธศาสตร์สำหรับเด็ก สตรีและสถาบันครอบครัวในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปี 2562-2564 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสตรีแห่งชาติ ปี 2560-2564 และศูนย์ประสานงานด้าน

เด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างไรก็ตาม มีหลักฐานเพียงน้อยนิดที่บ่งชี้ว่าสตรีพิการมลายูมุสลิมได้มีส่วนร่วมหรือถูกพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของโครงการริเริ่มดังกล่าว

สุดท้ายนี้ ประเทศไทยได้เป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ที่ได้กล่าวอย่างชัดเจนถึงคนพิการที่เลือกปฏิบัติทั้งรูปแบบทัศนหรือรูปแบบร้ายแรงโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความเห็นทางการเมืองและอื่น ๆ สัญชาติ ชาติพันธุ์ ชนเผ่าหรือถิ่นฐานทางสังคม หลักทรัพย์ การเกิด อายุหรือสถานะอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในอารัมภบท¹⁷

ประเด็นน่าเป็นห่วง

สิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ

สตรียังคงได้รับผลกระทบจากความรุนแรงอย่างต่อเนื่องในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ จุดเชื่อมโยงเกิดขึ้นจากความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งที่เพิ่มมากขึ้นตั้งแต่ปี 2547 และความรุนแรงในประเทศที่เพิ่มมากขึ้น โดยมีสาเหตุมาจากเพศสภาพ สตรีในจังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องแบกรับภาระหน้าที่เสี่ยงถูกรอบครีวกรณีคู่สมรสถูกกักตัว เสียชีวิตหรือพลัดจากถิ่นที่อยู่ ผู้นำครอบครัวที่เป็นเพศหญิงมีสถานะ

ยากจนกว่าผู้นำครอบครัวที่เป็นเพศชาย เนื่องมาจากทางเลือกมีจำนวนน้อยสำหรับการสนับสนุนหรือการจ้างงาน อีกทั้ง บทบาททางเพศในวัฒนธรรมได้กำหนดให้เพศหญิงต้องอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมภายในประเทศอย่างหนักแน่น สตรีประมาณ 3,000 คนมีสถานะเป็นหม้ายหลังจากเหตุการณ์ความขัดแย้ง¹⁸ และถูกกดดันให้จดทะเบียนสมรสเพื่อความปลอดภัยและหลีกเลี่ยงสภาวะยากจน

สตรีมลายูมุสลิมประสบกับการ
เหมารวมทางประเพณีนิยมและความ
อนุรักษนิยมที่ส่งผลให้ขาดอำนาจใน
การตัดสินใจ การจำกัดโอกาสทาง
เศรษฐกิจและการถูกข่มขู่ไม่ให้สตรี
ได้รับบทบาทเป็นผู้นำในที่สาธารณะ
สตรีเหล่านี้จะรายงานการถูกเลือก
ปฏิบัติต่อเมื่อมีการรายงานเรื่อง
การล่วงละเมิดภายในครอบครัวกับ
เจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งภายหลังรายงาน
ดังกล่าวมักถูกส่งต่อไปยังสำนักงาน
คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด
เนื่องจากปัญหาดังกล่าวเป็นประเด็น
ภายใต้กฎหมายอิสลามว่าด้วยเรื่อง
ครอบครัว แม้กฎหมายดังกล่าวจะไม่ได้
ผ่านรัฐสภาอย่างเป็นทางการ แต่
กฎหมายยังคงถูกนำมาใช้ในลักษณะที่
ไม่สอดคล้องกัน ส่วนมากมีการเลือก
ปฏิบัติที่ขัดต่อสิทธิสตรี ยกตัวอย่าง
เช่น ในกรณีการหย่าร้าง การมีคู่ครอง
หลายคน และความรุนแรงต่อคู่สมรส

ตัวชี้วัดสุขภาพสำหรับสตรีมลายู
มุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้แย่
กว่าสตรีในชุมชนเมืองและชาติพันธุ์
กลุ่มน้อยนอกพื้นที่จังหวัดชายแดน
ภาคใต้ ยกตัวอย่างเช่น การเสียชีวิต
ของมารดาระหว่างการตั้งครรภ์เพิ่ม
ขึ้นเป็นสองเท่าในช่วงที่ความขัดแย้ง
กลับมาปะทุขึ้นอีกครั้งในระหว่างปี
2546 และปี 2549¹⁹ อัตราการเสียชีวิต
ของมารดาระหว่างการตั้งครรภ์ใน
ภาคใต้อยู่ที่ 30.5/100,000 ต่อการ
มีชีพ เทียบกับตัวเลขอัตราระดับชาติ
ทั่วไปอยู่ที่ 18/100,000²⁰ ตัวเลขดัง

กล่าวค่อนข้างต่ำ²¹ การศึกษาเรื่อง
อนามัยการเจริญพันธุ์แทบไม่ปรากฏ²²
การชริบอวัยวะเพศหญิงยังคงมี
อยู่อย่างแพร่หลายในหมู่ชาวมุสลิม
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลให้
สุขภาพของสตรีอยู่ในเกณฑ์เสี่ยงใน
ระยะยาว

ภัยคุกคามของความรุนแรงทาง
เพศต่อสตรีพิการในประเทศไทยนั้น
แพร่หลาย ด้วยจำนวนเหตุการณ์ที่
สตรีพิการถูกข่มขืนอย่างต่อเนื่องโดย
สมาชิกในครอบครัว ญาติ หรือบุคคล
ในชุมชนเดียวกัน²³ เช่นเดียวกัน ความ
รุนแรงทางเพศต่อสตรีพิการมุสลิม
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่าไม่มี
การร้องเรียนปัญหาดังกล่าว สตรีที่
ถูกล่วงละเมิดมักเก็บเหตุการณ์นี้เป็น
ความลับหรือจัดการกับปัญหาดังกล่าว
ภายในชุมชนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ในชุมชนที่ต้องพึ่งพาอาศัยผู้นำท้องถิ่น
ชุมชน สมาชิกในครอบครัว หรือผู้นำ
ทางศาสนา ผลที่ได้รับคือผู้กระทำผิด
ในการละเมิดทางเพศไม่ถูกจับหรือ
ไม่เคยได้รับการตัดสินว่ามีความผิด
รวมถึงไม่มีบันทึกอย่างเป็นทางการ
เกี่ยวกับการล่วงละเมิดดังกล่าว ถือเป็น
ธรรมเนียมปฏิบัติว่าผู้เสียหาย
ต้องถูกบังคับจดทะเบียนสมรสกับ
ผู้กระทำผิดโดยผู้นำท้องถิ่นหรือ
โดยสมาชิกครอบครัว²⁴ การเข้าไม่ถึง
กระบวนการทางอาญาของสตรีพิการ
และการขาดแคลนการช่วยเหลือจาก
ภาครัฐก่อให้เกิดอุปสรรคในการฟ้อง
ร้องเพื่อความยุติธรรม

สตรีพิการทางสติปัญญา พิจารณาการสื่อสารหรือพิจารณาการเข้าถึงมีความเสี่ยงอย่างชัดเจน การถูกข่มขืนก่อให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์เนื่องจากขาดการเข้าถึงบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ ในบางกรณี การบังคับเหยื่อให้ทำหมันถูกนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาโดยไม่มี การตกลงยินยอมจากเหยื่อ²⁵ นางสาวณัฐยา บุญภักดี ผู้แทนจากกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติแห่งประเทศไทย กล่าวว่า การบังคับทำหมันโดยปราศจากการยินยอมจากเหยื่อเป็นเรื่องสามัญทั่วไปในครอบครัวเพื่อยับยั้งความรุนแรงทางเพศ และเป็นการป้องกันศักยภาพในการตั้งครรภ์ของสตรีพิการในประเทศไทย²⁶

กรณีศึกษา - การบังคับทำหมันของ คนพิการผู้รอดชีวิตจากการถูกข่มขืน

ครอบครัวอาศัยอยู่ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานีกับสตรีพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมและสติปัญญา และบุตรสาวจำนวน 2 คน หนึ่งคนเป็นคนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมและสติปัญญา บุตรสาวคนดังกล่าวถูกข่มขืนบ่อยครั้งโดยคนในชุมชนเดียวกันจนเกิดการตั้งครรภ์หลายครั้ง เธอมีบุตรชายจำนวน 3 คน โดย 2 ใน 3 คนเกิดมาพร้อมความพิการ แพทย์ได้ทำหมันเธอหลังจากเธอให้กำเนิดบุตรคนที่ 3 โดยชุมชนได้จัดการแก้ไขปัญหานี้โดยการเพิ่มการเฝ้าระวังและการรักษาความปลอดภัยในครัวเรือน ทั้งนี้ ผู้กระทำการข่มขืนยังคงไม่ถูกจับตัว

การเข้าถึงความยุติธรรม

จากเหตุการณ์ความขัดแย้งที่ปะทุขึ้นอีกครั้งในปี 2547 ประชาชนประมาณร้อยละ 70 เสียชีวิตไปกับเหตุการณ์ความขัดแย้งนี้²⁷ โดยส่วนใหญ่คือชาวมลายูมุสลิม เหตุการณ์ความขัดแย้งนี้ลดลงอย่างต่อเนื่องในปี 2550 และยังคงต่ำระหว่างปี 2563 กองกำลังแบ่งแยกดินแดนประกาศหยุดยิงเนื่องจากผลลัพธ์ของโรครบาด จากข้อมูลของศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้ซึ่งเป็นองค์กรเฝ้าระวังความขัดแย้งท้องถิ่น ระบุว่า เหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้นประมาณร้อยละ 27.9 และมีผู้ได้รับบาดเจ็บร้อยละ 23.1 ต่อเดือนในปี 2563 อย่างไรก็ตามเหตุการณ์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นโดยคิดเป็นร้อยละ 38.8 และมีผู้ได้รับบาดเจ็บร้อยละ 36.7 ต่อเดือนในช่วงเดือนตุลาคม 2564²⁸ ผู้ก่อความไม่สงบใช้วิธีการยิงกระสุนระเบิด และลอบวางเพลิง ทั้งสองฝ่ายของความขัดแย้งมีส่วนรับผิดชอบต่อการจู่โจมประชาชน ส่วนมากได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตระหว่างเหตุการณ์ระเบิดในพื้นที่สาธารณะโดยกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ ประชาชนถูกมองว่าเป็นเครื่องมือของรัฐ อาทิ ครู หรืออาสาสมัครป้องกันหมู่บ้าน และมักถูกมองเป็นเป้าหมายอย่างไม่สมส่วน กองกำลังรักษาความปลอดภัยวิสามัญสังหารผู้ต้องสงสัยที่มีแนวโน้มเป็นผู้ก่อความไม่สงบ เหตุการณ์การทารุณกรรมระหว่างการคุมขังเป็นเรื่องปกติ กลุ่มด้วยใจซึ่งเป็นกลุ่มเฝ้าระวังสถานการณ์ท้องถิ่น

ได้บันทึกเหตุการณ์การทารุณกรรมไว้จำนวน 150 เหตุการณ์²⁹ ไม่มีสมาชิกคนใดของกองกำลังรักษาความปลอดภัยของรัฐถูกดำเนินคดี ในทางกลับกันรัฐบาลได้เดินหน้าเพิ่มเงินอัดฉีดให้แก่เป้าหมายที่เป็นบุคคลอันตราย

เงินชดเชยคือรายรับหลักสำหรับคนพิการจากเหตุการณ์ความขัดแย้ง ประชาชนทั่วไปที่กลายเป็นคนพิการถาวรจากการบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความขัดแย้ง มีสิทธิได้รับเงินชดเชยเป็นจำนวน 500,000 บาท เงินทุนฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นจำนวน 200,000 บาท และเงินเบี้ยเลี้ยงเป็นจำนวน 1,000-3,000 บาท ต่อเดือน³⁰ โดยอ้างอิงถึงนโยบายการเยียวยาให้แก่เหยื่อผู้ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างไรก็ตาม เหยื่อบางรายแจ้งว่าพวกเขาไม่ได้รับเงินชดเชยเต็มจำนวนที่พวกเขาพึงได้รับเนื่องจากพวกเขาจำเป็นต้องพึ่งพาคนอื่นในการนำทางกระบวนการเข้าถึงแบบฟอร์มที่มีความซับซ้อนเพื่อขอรับเงินชดเชย และถูกขู่ขอยกเงินบางส่วนไป³¹

แม้ว่านโยบายการเยียวยาให้แก่เหยื่อผู้ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้จะยืนยันว่าเหยื่อผู้ได้รับผลกระทบจะได้รับเงินชดเชยจากรัฐ อย่างไรก็ตาม นโยบายดังกล่าวใช้ได้เพียงแคในกรณีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลังปี 2545 เป็นต้นมาเท่านั้น มีทหารจำนวนประมาณ 100 นาย ที่ได้รับบาดเจ็บก่อนปี 2545 ปัจจุบันอายุ

ราว 60-70 ปี และยังไม่ได้รับเงินชดเชยดังกล่าว เหยื่อผู้ได้รับบาดเจ็บขณะปฏิบัติหน้าที่หรือเป็นอาสาสมัครในกองกำลังรักษาความปลอดภัยหลังปี 2545 ได้รับสวัสดิการที่เพิ่มมากขึ้น เช่นเงินบำนาญหรือเงินเดือน สมาคมทหารผ่านศึกแห่งประเทศไทยรับบทบาทสำคัญในการช่วยเหลืออดีตข้าราชการทหารหรืออาสาสมัครในการเข้าถึงการช่วยเหลือด้านต่าง ๆ อาทิ เงินทุนการศึกษาหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญ อย่างไรก็ตาม ประชาชนทั่วไปและสมาชิกกองกำลังติดอาวุธที่ได้รับบาดเจ็บไม่ได้รับการยืนยันว่าจะได้รับสวัสดิการเหมือนกันและมีโอกาสได้รับเงินตอบแทนจากภาครัฐในอัตราที่ต่ำกว่า ตามนโยบายการเยียวยาให้แก่เหยื่อผู้ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้

คนพิการทางจิตใจยังคงมีความสับสนภายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การสนับสนุน การรักษาหรือการบำบัดนั้นไม่เพียงพอต่อบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งและได้รับประสบการณ์กลายเป็นคนพิการทางจิตใจ³² องค์กรคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้และเหยื่อจากเหตุการณ์ความขัดแย้งที่กลายเป็นคนพิการถาวรรายงานว่า ไม่มีใครตระหนักถึงการมีอยู่ของพวกเขา หรือให้พวกเขาได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง หรือการริเริ่มการสร้างสันติภาพจากหน่วยงานท้องถิ่น³³

สิทธิทางการเมืองและการเข้าถึงการบริการสาธารณะอย่างเท่าเทียม

ประเทศไทยเป็นที่รู้จักในเรื่องของระบบการเมืองแบบรวมศูนย์ ใช้กฎหมายความมั่นคงโดยตรงหรือใช้อิทธิพลในการปกครอง โดยต่อต้านการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองในท้องถิ่นทุกรูปแบบ ผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับแต่งตั้งโดยตรงจากกระทรวงมหาดไทยในช่วงการบริหารงานโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (ปี 2557-2562) สิทธิต่อตัวเองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองคือหัวใจสำคัญของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเคลื่อนไหวอิสระปาตานีกับรัฐบาลกลาง จากผลสำรวจสันติภาพประจำปี ซึ่งจัดทำโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ในปี 2562 รัฐบาลไทยได้สร้างอัตราความเชื่อมั่นอยู่ที่ 4.21/10 ซึ่งเป็นตัวเลขที่ต่ำที่สุดนับตั้งแต่เริ่มจัดทำแบบสำรวจในปี 2559³⁴ โดยอ้างอิงจากการประเมินผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อกระบวนการสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้

หนึ่งในกลไกการปกครองหลักที่รัฐบาลนำมาใช้ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือการก่อตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) โดยได้ก่อตั้งขึ้นในปี 2524 ได้ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานบริหารส่วน

กลางและชาวมลายูท้องถิ่น โดยได้สร้างชื่อเสียงในช่วงความขัดแย้งในช่วงปี 2523-2533 ความรุนแรงได้ถูกยกกระดานขึ้นอย่างไม่เคยมีมาก่อนหลังจากนายกรัฐมนตรีนายทักษิณ ชินวัตร ยกเลิก ศอ.บต. และในปี 2545 ศอ.บต. ถูกจัดตั้งขึ้นอีกครั้งผ่านพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปี 2553 และได้รับอำนาจในการเตรียมแผนการพัฒนาและประสานงานร่วมกับกระทรวงและหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงรับเรื่องร้องเรียนจากหน่วยงานราชการท้องถิ่น ให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก่ผู้ได้รับบาดเจ็บและได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความขัดแย้ง จัดการฝึกอบรมตามวัฒนธรรมและความเหมาะสมให้แก่ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในภูมิภาค และส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรม ศอ.บต. ยังได้รับการพิจารณาให้เป็นหน่วยประสานงานหลักกับรัฐบาล แม้มีการร้องเรียนเกี่ยวกับโครงสร้างองค์กรและผลกระทบโดยรวม

ยิ่งไปกว่านั้น คนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่สามารถใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเนื่องจากหน่วยเลือกตั้ง ณ จังหวัดหรืออำเภอขาดการเข้าถึงอย่างอิสระสำหรับคนพิการทางร่างกายหรือคนพิการที่ใช้รถเข็นเคลื่อนที่ เป็นต้น รายงานจากผู้อาศัยในอำเภอเบตงและอำเภอรองปีนัง ในจังหวัดยะลา ระบุว่าหน่วยเลือกตั้งไม่มีการติดตั้งทางลาดและคนพิการต้องพึ่งพาอาศัยเจ้าหน้าที่สมาชิกในครอบครัวหรือคนในชุมชนในการลงคะแนนเสียงแทนตนเองระหว่างการเลือกตั้ง หรือถูกแยกออกจากการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง³⁵

สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

คนพิการทั่วประเทศไทยดิ้นรนในการเข้าถึงสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และได้กลายเป็นตัวแทนความยากจนที่สุดในครัวเรือนเมื่อเทียบกับความร่ำรวยที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 11.4 และ ร้อยละ 3.1 ตามลำดับ³⁶ สถานะความเป็นอยู่ที่ยากจนและความยากลำบากในการเข้าถึงโภชนาการและสาธารณสุขอาจอธิบายได้ถึงความเสี่ยงด้านสุขภาพ ความเหลื่อมล้ำดังกล่าวสามารถทวีความรุนแรงขึ้นจากปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรมที่กีดกันไม่ให้มีการเข้าถึงกลไกของรัฐในการช่วยเหลือคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งขาดแคลนข้อมูลในภาษามลายูเกี่ยวกับสิทธิคนพิการ โดยเฉพาะในพื้นที่ทุรกันดารและห่างไกล การแปลภาษาที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับข้อมูลสิทธิคนพิการ นโยบายและบริการต่าง ๆ จากภาษาไทยสู่ภาษามลายูสร้างอุปสรรคแก่คนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ควรได้รับประโยชน์จากสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม³⁷ ประเด็นการแปลภาษามือจากภาษาไทยสู่ภาษามลายู และข้อจำกัดของล่ามภาษามือกีดกันผู้ใช้ภาษามือในการเข้าถึงการบริการและเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม³⁸

การขาดแคลนข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิคนพิการก่อให้เกิดตราบาปต่อความพิการในระดับที่สูงมากในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตราบาปต่อความ

พิการนั้นมาจากข้อมูลที่ผิดพลาดนำไปสู่การเลือกปฏิบัติต่อคนพิการและสร้างอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของคนพิการในสังคมอย่างเต็มที่ ตราบาปนี้ทำให้คนพิการหลายคนเก็บตัวจากคนในครอบครัวอยู่ในบ้านและไม่ไปลงทะเบียนด้วยบัตรคนพิการ³⁹ ดังนั้น คนพิการหลายคนจึงไม่ได้รับสวัสดิการตามที่พวกเขาสมควรได้รับ อีกทั้งยังเป็นการกีดกันคนพิการจากการมีส่วนร่วมในชีวิตสาธารณะและก่อให้เกิดการลดบทบาททางสังคมของคนพิการที่เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

สิทธิในการทำงาน

เหตุการณ์ความขัดแย้งที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นระหว่างปี 2543 ส่งผลให้เศรษฐกิจและโอกาสการจ้างงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ย่ำแย่ลงอย่างมาก ชาวมลายูมุสลิมมีประสบการณ์ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจมากกว่าคนกลุ่มอื่นโดยเฉลี่ย รวมถึงชาวไทยพุทธที่อาศัยอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประชากรในจังหวัดใกล้เคียงประชาชนในกรุงเทพมหานคร และผู้คนที่อาศัยอยู่ตามชายแดนประเทศมาเลเซีย อัตราความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้คิดเป็นร้อยละ 33 ในปี 2558 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราความยากจนของประเทศซึ่งคิดเป็นร้อยละ 7.2⁴⁰ ระดับความยากจนในจังหวัดปัตตานีและนราธิวาสเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 34.2 และร้อยละ 34.17⁴¹ ตามลำดับ ในปี 2560 ซึ่งถือว่าสูงที่สุดในประเทศไทย

แม้ว่าประเทศไทยจะมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ที่เฉพาะเจาะจงในการส่งเสริมการจ้างงานของคนพิการทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน อัตราการจ้างงานของคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงอยู่ในระดับต่ำ ใควตาการจ้างงานคนพิการ (มาตรา 33, 34 และ 35 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ปี 2550) ระบุให้หน่วยงานของรัฐและธุรกิจของภาคเอกชนที่มีลูกจ้างมากกว่า 100 คน⁴² ต้องจ้างคนพิการ 1 คนต่อจำนวนลูกจ้าง 100 คน อย่างไรก็ตาม ใควตาดังกล่าวไม่ได้มีการบังคับใช้ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส เนื่องจากไม่มีธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีลูกจ้างมากกว่า 100 คน ในภูมิภาค

มีศูนย์การเรียนรู้รวมเพื่อการพัฒนาทักษะตั้งอยู่ในจังหวัดปัตตานี สำหรับคนพิการที่ว่างงาน เป้าหมายของศูนย์การเรียนรู้คือการพัฒนาทักษะความสามารถของคนพิการเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 33 และ 35 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ อย่างไรก็ตาม การช่วยเหลือคนพิการที่ว่างงานนั้น ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอเนื่องจากที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ ยังขาดแคลนการช่วยเหลือที่จำเป็นและการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ⁴³

ในทางปฏิบัติ ยังคงมีการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานซึ่งมักจ้างผู้สมัครที่ไม่ใช่คนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การขาดแคลนการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นมิตรต่อคน

พิการในสถานที่ทำงาน อาทิ ห้องน้ำ คนพิการ ส่งผลให้เกิดการเข้าไม่ถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่คนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความต้องการที่ค่อนข้างซับซ้อนส่งผลให้คนพิการมีความยากลำบากในการเข้าถึงตำแหน่งงานของคนพิการในหน่วยงานภาครัฐ คนพิการหลายคนได้รับการศึกษาในระดับต่ำอันเนื่องมาจากการเลือกปฏิบัติต่อความพิการ⁴⁴ คนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ประสบกับพฤติกรรมเลือกปฏิบัติแบบเหมารวมจากนายจ้างและจากประชาชนทั่วไป ทำให้เกิดการจำกัดอิสระทางการเลือกในการจ้างงานโดยส่งเสริมแนวคิดที่ว่าคนพิการบางประเภทสามารถทำงานได้บางประเภทเท่านั้น⁴⁵

อ้างอิงจากพระราชบัญญัติส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ คนพิการและผู้ดูแลมีสิทธิขอกู้เงินเพื่อเริ่มต้นทำธุรกิจขนาดเล็กจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้⁴⁶ ผู้ถูกสัมภาษณ์จากจังหวัดชายแดนภาคใต้รายงานว่า พบพฤติกรรมเลือกปฏิบัติของเจ้าหน้าที่จากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยไม่ยอมให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการและการเข้าถึงข้อมูลการขอเงินกู้จากกองทุนดังกล่าว⁴⁷

คนพิการในภูมิภาคนี้ไม่สามารถได้รับผลประโยชน์จากการกระจายรายได้จากโควตาสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยใควตานั้นจัดสรรให้สลาก จำนวน 1.3 ล้านใบแก่ผู้ขายที่เป็นคนพิการ⁴⁸ อย่างไรก็ตาม โครงการสลากกินแบ่ง

รัฐบาลนั้นเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมสำหรับคนพิการชาวมลายูมุสลิม เนื่องจากเป็นสิ่งที่ขัดต่อหลักการของศาสนาอิสลาม โครงการสลากกินแบ่งรัฐบาลนั้นยังคงเป็นที่ทราบเพียงเล็กน้อยและไม่มีการส่งเสริมจากภาครัฐ ดังนั้น คนพิการชาวไทยพุทธที่เป็นคนกลุ่มน้อยยังคงไม่สามารถเข้าถึงโครงการดังกล่าวเพื่อทำเป็นแหล่งรายรับได้

สิทธิทางสุขภาพ ความปลอดภัยทางสังคมและการบริการทางสังคม

ข้อมูลบ่งชี้ด้านสุขภาพจากจังหวัดชายแดนภาคใต้แสดงให้เห็นว่าประชากรโดยทั่วไปในพื้นที่ดังกล่าวมีสุขภาพแย่กว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมในประเทศ อ้างอิงจากรายงานขององค์การยูนิเซฟ (UNICEF) ในปี 2564 พบว่า เด็กในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นกลุ่มที่ขาดสารอาหารมากที่สุดในประเทศ ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ร้อยละ 23 ของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีมีภาวะแคระแกร็นหรือความสูงต่ำกว่าเกณฑ์อายุซึ่งคิดเป็นสองเท่าของค่าเฉลี่ยโดยรวมในประเทศที่คิดเป็นร้อยละ 13⁴⁹ จังหวัดนราธิวาสมีอัตราความแคระแกร็นสูงที่สุดในบรรดา 17 จังหวัดที่ได้มีการสำรวจ การฉีดยาวัคซีนให้แก่เด็กมีน้อยอย่างน่าเป็นกังวลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การฉีดยาวัคซีนพื้นฐานที่จำเป็นทั้งหมดให้แก่เด็กอายุ 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 50 ในจังหวัด

นราธิวาสเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยในประเทศซึ่งคิดเป็นร้อยละ 82⁵⁰ อ้างอิงถึงข้อมูลสถิติในปี 2555 อายุขัยของคนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าตัวเลขโดยรวมภายในประเทศ อายุขัยตั้งแต่เกิดในจังหวัดปัตตานีอยู่ที่ 60.6 ปีสำหรับเพศชายและ 67.3 ปี สำหรับเพศหญิง เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของประชากรโดยรวมในประเทศไทยอยู่ที่ 71.9 ปี และ 78.7 ปี ตามลำดับ⁵¹

การได้รับสิทธิทางสุขภาพของคนพิการจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความซับซ้อนมากขึ้นจากการเลือกปฏิบัติและการเข้าถึงสิทธิที่มีความแตกต่างกัน อ้างอิงจากพระราชบัญญัติประกันสุขภาพแห่งชาติปี 2545 คนพิการมีสิทธิในการใช้บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้าหรือที่เรียกว่าบัตรทองตามโรงพยาบาลของรัฐและศูนย์ฟื้นฟูในชุมชนต่าง ๆ โดยไม่มีค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม คนพิการในพื้นที่ดังกล่าวรายงานว่า ตนเองได้รับการเลือกปฏิบัติสำหรับการเข้าถึงสิทธิทางสาธารณสุขและบริการฟื้นฟูสุขภาพจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความต้องการและสิทธิคนพิการ⁵²

การเข้าถึงกองทุนคนพิการแห่งชาตินั้นอยู่ภายใต้การประเมินและวินิจฉัยโดยกระทรวงสาธารณสุข หลังจากนั้นจึงมีการลงทะเบียนและจัดซื้อจัดจ้างบัตรประจำตัวคนพิการผ่านกระทรวงการพัฒนาสังคมและ

ความมั่นคงของมนุษย์ จากผลสำรวจ คนพิการระดับประเทศในปี 2560 เปิดเผยว่า คนพิการทั่วประเทศร้อยละ 55.6 ยังไม่ได้รับการลงทะเบียน นั่นหมายความว่าคนพิการส่วนใหญ่ในประเทศยังเข้าไม่ถึงสิทธิในการช่วยเหลือทางสังคมที่พึงจะได้รับ อาทิ การเข้าถึงกองทุนคนพิการ⁵³ องค์กรคนพิการท้องถิ่นได้คาดคะเนจำนวนตัวเลขคนพิการที่ยังไม่ได้ลงทะเบียน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีจำนวนสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมในประเทศ เนื่องจากการขาดแคลนข้อมูลเรื่องสิทธิคนพิการ การเลือกปฏิบัติที่แพร่หลาย และอุปสรรคต่อการเข้าสู่ขั้นตอนการลงทะเบียนคนพิการ เนื่องด้วยขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างบัตรคนพิการมีความซับซ้อนและมีความจำเป็นต้องเดินทางไปหลายสถานที่ ส่งผลให้คนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ถูกแยกออกจากการเข้าถึงสิทธิดังกล่าวเนื่องจากการเข้าถึงบริการขนส่งสาธารณะนั้นมีความจำกัด⁵⁴

การเดินทางคืออุปสรรคหลักในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขสำหรับคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้เนื่องจากโครงสร้างการขนส่งสาธารณะพื้นฐานนั้นแออัดและคนพิการไม่สามารถเข้าถึงได้ มีเบอร์สายด่วนสำหรับติดต่อรถโรงพยาบาลฉุกเฉิน แต่บริการดังกล่าวสามารถติดต่อได้ในเฉพาะเวลากลางวัน คนพิการได้พบกับการเลือกปฏิบัติเชิงทัศนคติจากผู้ให้บริการด้านสาธารณสุขโดยไม่ได้รับ

การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงการเดินทางไปยังโรงพยาบาล ด้วยเหตุนี้ คนพิการส่วนใหญ่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยสมาชิกในครอบครัว บุคคลในชุมชน หรือผู้ดูแลสำหรับการเดินทางไปโรงพยาบาล การขาดแคลนที่จอดรถคนพิการ การใช้ที่จอดรถคนพิการโดยคนไม่พิการ ในโรงพยาบาล กฎระเบียบที่ไม่อนุญาตให้สมาชิกในครอบครัวหรือผู้ดูแลใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเมื่อต้องพาคนพิการมาที่โรงพยาบาล ทั้งหมดที่กล่าวมาคืออุปสรรคสำหรับคนพิการในการเข้าถึงบริการทางสุขภาพ⁵⁵

ศอ.บต. มีงบประมาณสำหรับการสนับสนุนอุปกรณ์ช่วยเหลือคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อาทิ อุปกรณ์ช่วยฟัง รถเข็นหรืออุปกรณ์ช่วยการเดิน อย่างไรก็ตามอุปสรรคคือการจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์ช่วยเหลือดังกล่าวส่งผลให้คนพิการขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นเป็นระยะเวลานาน หรืออย่างไม่มีกำหนด อ้างอิงจากแบบสำรวจความพิการปี 2560 คนพิการในภาคใต้รวมถึงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ร้อยละ 15.9 ไม่สามารถเข้าถึงเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ต้องการ⁵⁶ โดยอุปกรณ์หรือเครื่องมือช่วยเหลือพื้นฐานทั่วไปหลัก ๆ ที่ต้องการแต่ยังไม่ได้รับคือ ไม่เท่า เครื่องช่วยฟัง แว่นตา และรถเข็น อุปสรรคของการจัดซื้อจัดจ้างเครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยเหลือนั้น รวมไปถึงการขาดแคลนแพทย์ผู้เชี่ยวชาญสำหรับการทำแบบประเมิน

และสิ่งเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับใช้ในโรงพยาบาลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการลดจำนวนสถานที่ที่ขายอุปกรณ์และขายเครื่องมือดังกล่าว สามารถจัดซื้อได้ การขาดแคลนบริการบำรุงรักษาอุปกรณ์ช่วยเหลือ กล่าวคือในกรณีที่อุปกรณ์ไม่สามารถใช้งานได้หากมีการเสียหายหรือชำรุด แม้จะสามารถสั่งซื้ออุปกรณ์ช่วยเหลือมาได้ก็ตาม⁵⁷

สำหรับคนพิการทางการได้ยินและคนหูหนวกนั้น ล่ามแปลภาษามือในสถานรักษาพยาบาลในจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้นขาดแคลน นั่นหมายความว่าคนพิการเหล่านั้นไม่สามารถสื่อสารความต้องการด้านสุขภาพและความต้องการของตนต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น คุณภาพของการรักษาพยาบาลและความปลอดภัยของตนจึงไม่ดีเท่าตามที่พึงได้รับ⁵⁸

กรณีศึกษา: คำตอบแทนสำหรับความพิการที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง

เดือนมกราคมปี 2550 Abibusta Saleem (นามสมมติ) นักศึกษาจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม (ปอเนาะหรือปอนดีอ็อก) ในจังหวัดยะลา ถูกกระสุนปืนยิงบริเวณสี่แยกระหว่างเดินทางกลับบ้านของตน กระสุนจำนวน 4 นัดถูกยิงเข้าบริเวณหน้าอกส่งผลให้เกิดอาการอัมพาตช่วงบริเวณเอวลงมา เหตุการณ์ดังกล่าวเหมือนจะเป็นการยิงสุ่มซึ่งเป็นเรื่องปกติทั่วไปในช่วงเวลานั้น แต่ Saleem เชื่อว่าการโจมตีดังกล่าว

เป็นการแก้แค้นเพื่อตอบโต้การยิงชาวพุทธจากเหตุการณ์เมื่อสองวันที่ผ่านมา

ในช่วงแรก สภาพร่างกายของเขาแย่มาก เขาไม่สามารถพลิกตัวได้ด้วยตัวเองหรือไม่แม้แต่มีความรู้สึกทางกายต่อขาทั้งสองข้างของเขา Saleem ใช้เวลา 3 ปีสำหรับการพักฟื้น เข้ารักษาด้วยการกายภาพบำบัดจนกระทั่งอาการบาดเจ็บนั้นดีขึ้น

หลังจากเหตุการณ์เกิดขึ้นเพียงไม่นาน ครอบครัวของ Saleem เกิดอาการตกใจและเสียใจเนื่องจาก Saleem เป็นบุตรชายเพียงคนเดียว เรื่องราวร้ายแรงมากขึ้นเมื่อพ่อของ Saleem สูญเสียการมองเห็นในปีเดียวกันกับที่เขาถูกยิง ทำให้แม่ของเขาต้องแบกรับภาระรับผิดชอบในครอบครัว

Saleem เริ่มทำกายภาพบำบัดและสมรรถภาพทางกายของเขาเริ่มดีขึ้น แพทย์ผู้ดูแลการรักษาของ Saleem กับครูสอน ณ สถาบันพลศึกษาโนนบัวให้เขาเข้าร่วมทีมกีฬาคนพิการแห่งชาติ โดยลงแข่งกีฬาแบดมินตัน หลังจากนั้นสภาพร่างกายของเขาเริ่มดีขึ้นมาก ไม่มีอาการชาบริเวณขาและสามารถทำกิจวัตรต่าง ๆ ด้วยตัวเองรวมถึงการขับรถยนต์

นอกเหนือจากการเข้าร่วมทีมกีฬาคนพิการ Saleem ได้ทราบถึงสิทธิในการรับเงินเยียวยาจากภาครัฐจากการบาดเจ็บของเขา Saleem ได้รับเงินเยียวยาเป็นจำนวนทั้งสิ้น 500,000 บาท โดยแบ่งจ่ายงวดแรกเป็นจำนวน 200,000 บาท และปีต่อไปทุก ๆ ปี จวดละ

100,000 บาท จนกระทั่งได้รับเงินครบจำนวน อีกทั้ง Saleem ยังมีสิทธิได้รับเบี้ยเลี้ยงคนพิการเป็นจำนวน 3,000 บาทต่อเดือน การเล่นกีฬาแบบมินตันยังสามารถสร้างรายได้ให้เขาเป็นจำนวน 9,000 บาท ต่อเดือนอีกด้วย

Saleem วางแผนก่อตั้งสโมสรพัฒนาศักยภาพคนพิการในจังหวัดยะลาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิคนพิการและการติดต่อหน่วยงานภาครัฐให้แก่คนพิการในพื้นที่

สิทธิทางการศึกษา

เด็กในสามจังหวัดภาคใต้มีแนวโน้มไม่สมัครเข้าเรียนในโรงเรียนมากกว่าเด็กในภูมิภาคอื่น คิดเป็นร้อยละ 5.6 ของเด็กที่ไม่ได้สมัครเข้าเรียนในโรงเรียน⁵⁹ สาเหตุมาจากการหยุดชะงักทางการศึกษาจากผลกระทบของความขัดแย้งและการปิดตัวของสถาบันการศึกษาทั่วไป โรงเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้กลายเป็นเป้าหมายเฉพาะของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ โดยการระเบิดโรงเรียนและสังหารบุคลากรครู โอกาสในการศึกษาต่อที่มีคุณภาพในระดับมัธยมศึกษาค่อนข้างมีจำกัดสำหรับวัยรุ่นชนวมลายูมุสลิม ส่วนมากขาดทักษะการใช้ภาษาไทยและเด็กหลาย ๆ คนสอบไม่ผ่านการสอบแข่งขันระดับประเทศซึ่งไม่มีโควตารับรองไว้ให้สำหรับคนกลุ่มน้อยหลาย ๆ คนสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเพื่อรองรับการศึกษาและการ

ปฏิบัติของอิสลาม แต่คุณภาพของการศึกษายังยังไม่ให้พวกเขาได้เข้ารับการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย หรือพวกเขาต้องดิ้นรนหลังจากได้รับการยอมรับ⁶⁰ การศึกษาที่มีอยู่คือการเรียนในมหาวิทยาลัยเปิดที่ทุก ๆ คนสามารถสมัครเรียนได้แต่คุณภาพการศึกษาไม่เพียงพอต่อการรับประกันการจ้างงาน และการจ้างงานส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร

พระราชบัญญัติการศึกษาปี 2542 รับประกันว่าเด็กทุกคนรวมถึงเด็กพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพจนถึงอายุ 12 ปี โดยไม่มีค่าใช้จ่าย และได้ขยายออกเป็น 15 ปี ในปี 2552 แผนยุทธศาสตร์การศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ 20 ปี (2560-2579) ได้รวมเอาการดำเนินการเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาของกลุ่มเปราะบางกับคนพิการไว้ด้วย

แม้ว่ารัฐบาลพยายามจะพัฒนาและรับประกันว่าเด็กพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีสิทธิเข้าถึงการศึกษาอย่างไรก็ตามสิทธิดังกล่าวยังไม่เป็นที่ตระหนักมากนัก จากการคาดคะเนของนักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิคนพิการท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่า ร้อยละ 50 ของเด็กพิการไม่ได้เข้าเรียนหรือได้รับการศึกษาอย่างเป็นทางการ คนพิการไม่สามารถเข้าถึงมหาวิทยาลัยท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ คนพิการส่วนใหญ่จำเป็นต้องเข้าศึกษาในกรุงเทพมหานครซึ่งมี

ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม และอุปสรรคต่อการ ศึกษาในระดับชั้นที่สูงขึ้นนั้นมีมากกว่า ในภูมิภาคของตนเอง การขาดแคลน การเข้าถึงการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สำหรับคนหูหนวกหรือคนที่มีปัญหา ด้านการได้ยินในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีส่วนให้เกิดปัญหาในการสื่อสารและ การเข้าถึงสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม⁶¹

ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการสำหรับการ สนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาของ เด็กพิการยังคงขาดแคลน ยกตัวอย่าง เช่น จะสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับ อุปกรณ์ช่วยเหลือ ข้อมูลเกี่ยวกับการ ศึกษาทางเลือกและการเรียนรู้ที่บ้าน ได้จากที่ไหนและอย่างไร การขาดแคลน การฝึกอบรมเฉพาะให้แก่บุคลากรครู แหล่งข้อมูลต่าง ๆ และการเข้าถึงสิ่ง อำนวยความสะดวก อาทิ อักษรเบรลล์ ภาษามือ ทางลาด ห้องน้ำคนพิการ การศึกษาสองภาษา การช่วยเหลือและ สนับสนุนแบบตัวต่อตัว การเข้าถึงรถ รับ-ส่งของโรงเรียนนั้นยับยั้งการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนพิการในทุก ระดับชั้นการศึกษาในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ การขาดแคลนการเข้าถึงสิ่ง อำนวยความสะดวกนั้นจำกัดทางเลือก การศึกษาทางศาสนาสำหรับเด็กพิการ มลายูมุสลิมในโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลาม⁶²

ในขณะที่ส่วนอื่น ๆ ของประเทศนั้น ศูนย์การศึกษาพิเศษมีอยู่ในแต่ละ จังหวัดเพื่อจัดให้มีการฝึกการสอนและ การฝึกอบรม แต่ยังไม่มีการเรียนรู้

พิเศษตั้งอยู่ในสามจังหวัดชายแดน ภาคใต้ แต่ในปัจจุบันศูนย์ฯ แห่งแรก อยู่ในช่วงการก่อสร้างในจังหวัด ยะลา⁶³

สิทธิทางสาธารณะและการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรม

คนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประสบกับอุปสรรคหลากหลายอย่าง ต่อเนื่องการมีส่วนร่วมในชีวิตสาธารณะ ในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ศาสนา กิจกรรม ทางวัฒนธรรมไปจนถึงการกีฬาและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม อ้างอิง ถึงแบบสำรวจความพิการปี 2560 คนพิการในภาคใต้ของประเทศไทย ร้อยละ 38 ประสบกับความยากลำบาก หรือข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมของชุมชน สำหรับผู้ที่กำลัง ประสบกับอุปสรรคในการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมของชุมชนนั้น เหตุผล หลักที่ได้มีการอ้างอิงไว้ั้นมาจาก 1. เหตุผลด้านความพิการ (ร้อยละ 60.6) 2. การเข้าไม่ถึงการขนส่ง (ร้อยละ 26.6) และ 3. สมาชิกในครอบครัวไม่ประสงค์ จะให้เข้าร่วม (ร้อยละ 10.5)⁶⁴

พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทยปี 2558 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการรวมคนพิการเข้าไปในการส่งเสริม กีฬาแห่งชาติ บทบัญญัติดังกล่าวได้ มอบหน้าที่ให้การกีฬาแห่งประเทศไทย พัฒนา สนับสนุนและส่งเสริมกีฬา คนพิการ และก่อตั้งคณะกรรมการ กีฬาซึ่งรวมประธานกรรมการ

พาราสิมปิกแห่งประเทศไทยเป็นสมาชิกด้วย และบังคับให้ผู้เชี่ยวชาญในคณะกรรมการกีฬาจังหวัดต้องมีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญในกีฬาคนพิการ⁶⁵ นอกเหนือจากบทบัญญัตินี้ โอกาสในการเข้าร่วมกีฬา การสนับสนุนการและการฝึกสอนของคนพิการนั้นถูกจำกัด ตราบาปและการขาดแคลนทรัพยากรสำหรับเริ่มต้นการกีฬา การสนับสนุนการและสิ่งอำนวยความสะดวกแบบองค์รวมนั้นก่อให้เกิดอุปสรรคในการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกันของคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้⁶⁶

ชาวมลายูมุสลิมที่มีความพิการทางร่างกายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงเข้าไม่ถึงมัสยิด การขอติดตั้งทางลาดโดยคนท้องถิ่นที่มีความจำเป็นต้องพบกับข้ออ้างเกี่ยวกับผลกระทบทางลบต่อสุนทรียภาพของอาคารและพื้นที่โดยรอบ⁶⁷ ในพื้นที่อื่น ๆ เช่นเดียวกัน ตราบาปและการขาดแคลนความตระหนักถึงสิทธิคนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการใช้สิทธิคนพิการทั่วไปต่อการบริการสาธารณะ ยกตัวอย่างเช่น คนพิการสามารถประสบกับการถูกล่วงละเมิดบนขนส่งสาธารณะโดยผู้โดยสารคนอื่นและไม่สามารถเข้าถึงที่นั่งสำหรับคนพิการที่มีการจัดไว้ได้⁶⁸

บทสรุป

ประเด็นดังกล่าวต่อการเลือกปฏิบัติเชิงโครงสร้างที่คนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ประสบอยู่อย่างต่อเนื่องนั้น มีต้นกำเนิดมาจากความแตกต่างของการเลือกปฏิบัติในการเข้าถึงสิทธิทางสุขภาพ การศึกษา การจ้างงาน สังคม และวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการเข้าถึงความยุติธรรม และมีต้นกำเนิดมาจากการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของประสบการณ์ในฐานะคนพิการและในฐานะคนที่อยู่ในกลุ่มศาสนาชาติพันธุ์กลุ่มน้อย ขณะที่ประเด็นดังกล่าวนี้เป็นแค่ประเด็นเบื้องต้นที่แสดงให้เห็นว่านโยบายที่ตีตั้งมาเพื่อยกระดับสิทธิคนพิการไม่มีการนำไปปฏิบัติอย่างเพียงพอในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประสบการณ์ในฐานะคนพิการและในฐานะชาวมลายูมุสลิมกลุ่มน้อยและผลจากความเปราะบางที่ทับซ้อนกันนั้นถูกมองข้าม คนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตกอยู่ในความเสี่ยงของการถูกลดบทบาททางสังคมผ่านช่องโหว่ของนโยบายต่าง ๆ ที่ถูกร่างมาเพื่อระบุความต้องการในบริบทโดยกว้างของสิทธิคนพิการในประเทศไทย

หมายเหตุ

- 1 กลุ่มสิทธิชาติพันธุ์กลุ่มน้อย, คนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อ่านเพิ่มเติมที่ <https://minorityrights.org/minorities/disability-1/>
- 2 กลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อย ประเทศไทย-ชาวมลายูมุสลิม จากสารบบโลก “ชนกลุ่มน้อยและชนพื้นเมือง” อ่านเพิ่มเติมที่ <https://minorityrights.org/country/thailand/>
- 3 กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ ชายแดนภาคใต้ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์แห่งจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2561-2564, พ.ศ. 2560 https://www.osmsouth-border.go.th/news_develop
- 4 รัฐบาลไทย (พ.ศ. 2553) ข้อมูลสำรวจประชากร พ.ศ. 2553 บทที่ 2 การค้นพบสำคัญ หน้า 6 http://web.nso.go.th/en/census/poph/data/090913_MajorFindings_10.pdf
- 5 กลุ่มสิทธิคนกลุ่มน้อยระหว่างประเทศ (ไม่ระบุวันที่) จากสารบบโลก “ชนกลุ่มน้อยและชนพื้นเมือง” ประเทศไทย ชาวมลายูมุสลิม อ่านเพิ่มเติมได้ที่ <https://minorityrights.org/minorities/malays-2/>
- 6 สำนักงานสถิติแห่งชาติ การสำรวจข้อมูลประชากรและครัวเรือน พ.ศ. 2553 <http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/pop/table-stat.aspx>
- 7 สำนักงานสถิติแห่งชาติ การสำรวจข้อมูลระดับประเทศ พ.ศ. 2543 http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/serv_poph43-wk.html
- 8 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สถิติคนพิการที่มีบัตรคนพิการ จำแนกออกเป็นภูมิภาค จังหวัดประเภทของความพิการ และเพศ จากวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2537 - 31 ธันวาคม พ.ศ. 2563
- 9 สำนักงานสถิติแห่งชาติ (พ.ศ. 2563) แบบสำรวจความพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2560 หน้า 108 อ่านเพิ่มเติมที่ http://www.nso.go.th/sites/2014en/Survey/social/SocialSecurity/Disabilitysurvey/2017/Full_Report.pdf
- 10 สำนักงานสถิติแห่งชาติ (พ.ศ. 2563) แบบสำรวจความพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2560 กรุงเทพมหานคร งานวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์จากสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มสิทธิชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ
- 11 ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้ (พ.ศ. 2564) ข้อสรุปสถานการณ์ภาคใต้ในประเทศไทย เดือนตุลาคม พ.ศ. 2564 อ่านเพิ่มเติมที่ <https://deepsouthwatch.org/index.php/en/node/12815>
- 12 ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้ (พ.ศ. 2561) เด็กในความขัดแย้งในภาคใต้ พ.ศ. 2560 หน้า 8 และ 13 อ่านเพิ่มเติมที่ https://deepsouthwatch.org/sites/default/files/archives/docs/dj_children_in_southern_conflict_2017_edited_clean.pdf
- 13 กลุ่มด้วยใจ ข้อมูลจากศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้ พ.ศ. 2563 ไม่ระบุการตีพิมพ์
- 14 รัฐบาลไทย (พ.ศ. 2559) ข้อมูลด้านประเด็นคนพิการโดยกรมส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประเทศไทย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2559 อ่านเพิ่มเติมที่ <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Disability/StudyEqualityAndNonDiscrimination/States/Thailand.pdf>
- 15 สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (พ.ศ. 2545) พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545
- 16 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 17 องค์การสหประชาชาติ (พ.ศ. 2549) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ
- 18 สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (พ.ศ. 2559) โอกาสในการดำรงชีวิตของสตรีในจังหวัดภาคใต้ที่ได้รับการสนับสนุนผ่าน

- การฝึกอบรมและเงินช่วยเหลือจำนวนน้อย วันที่ 10 กุมภาพันธ์ อ่านเพิ่มเติมที่ <https://www.th.undp.org/content/thailand/en/home/presscenter/articles/2016/02/10/livelihood-opportunities-for-women-in-southern-thailand-boosted-through-training-and-small-grants.html>
- 19 Abuza Z. (พ.ศ. 2554) เหตุการณ์ความไม่สงบที่ยังดำรงอยู่ในภาคใต้ แนวโน้มความรุนแรง ปฏิบัติการต่อต้านการก่อความไม่สงบ และผลกระทบของนโยบายแห่งชาติ INSS กรุงเทพมหานคร ดิซี มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ หน้า 12
 - 20 คณะทำงานติดตามเฝ้าระวังกลไกระหว่างประเทศ ประเทศไทย (พ.ศ. 2560) สถานการณ์สิทธิของสตรีมาเลย์มุสลิมในภาคใต้ของประเทศไทย ร่วมกับรายงานเงาของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ กรกฎาคม วรศก 31
 - 21 Wangkiat P. (พ.ศ. 2559) งานวิจัยใหม่พบว่า การเสียชีวิตของมารดาสูงขึ้นทั่วประเทศ บางกอกโพสต์ วันที่ 27 สิงหาคม
 - 22 เครือข่ายสตรีพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และกลุ่มชนพื้นเมืองเอเชีย (พ.ศ. 2561) องค์การเอ็นจีโอ รายงานเงาของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบในนามของสตรีพื้นเมืองประเทศไทย ของรายงานที่ 67 ของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ กรกฎาคม หน้า 8
 - 23 [https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CE-DAW/Shared\\$20Documents/THA/INT_CE-DAW_IFN_THA_27198_E.pdf](https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CE-DAW/Shared$20Documents/THA/INT_CE-DAW_IFN_THA_27198_E.pdf)
 - 24 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
 - 25 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
 - 26 Krairiksh N. (พ.ศ. 2560) การทำหมั้นสตรีพิการ “วิธีแก้ปัญหาโดยง่าย?” ประชาไท วันที่ 25 กรกฎาคม อ่านเพิ่มเติมที่ <https://prachatai.com/english/node/6388>
 - 27 กระทรวงการต่างประเทศและการค้า (พ.ศ. 2564) ข้อมูลรายงานประเทศไทย วันที่ 10 กรกฎาคม หน้า 35
 - 28 Bakhshi U. (พ.ศ. 2564) ทางตันของจังหวัดชายแดนใต้ของประเทศไทย เดอะ ดิพโพลแมต วันที่ 20 ธันวาคม อ่านเพิ่มเติมที่ <https://thedi diplomat.com/2021/12/the-apparent-stalemate-in-thailands-deep-south/>
 - 29 Quincy C. (พ.ศ. 2564) การทรมานของสตรีที่ปิดโป้ง การทรมานในภาคใต้ของประเทศไทย เดอะ การ์เดียน วันที่ 17 สิงหาคม อ่านเพิ่มเติมที่ <https://www.theguardian.com/global-development/2021/aug/17/the-woman-on-a-mission-to-expose-torture-in-thailands-troubled-south>
 - 30 ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2563) คู่มือการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ หน้า 7 อ่านเพิ่มเติมที่ <http://www.sbpac.go.th/?p=54975>
 - 31 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
 - 32 Tohmeena P. (พ.ศ. 2557) ปราศจากการเตรียมตัวสู่การจัดการความเครียดทางจิตใจในพื้นที่ภาคใต้ Chongsuvivatwong, V., Boegli L.C. และ Hasuwannakitt, S. (eds) Healing Under Fire: The Case of Southern Thailand, มูลนิธิเพื่อการเยียวยาและสร้างความสมานฉันท์ชายแดนใต้ (มยส.) และองค์กร the Rugiagli Initiative (tRI) กรุงเทพมหานคร
 - 33 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
 - 34 ทีมวิชาการเครือข่ายการสำรวจสันติภาพ การสำรวจความคิดเห็นประชาชนต่อกระบวนการสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของประเทศไทย ครั้งที่ 5 หน้า 16

- 35 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์การคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 36 สำนักงานสถิติแห่งชาติ (พ.ศ. 2563) แบบสำรวจความพิการ พ.ศ. 2560 กรุงเทพมหานคร หน้าที่ 73-74
- 37 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์การคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 38 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์การคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 39 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์การคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 40 เว็บไซต์ VOA (พ.ศ. 2560) ประเทศไทยพยายามพัฒนาเศรษฐกิจในจังหวัดชายแดนภาคใต้หลังจากการโจมตีของผู้ก่อการร้าย วันที่ 20 พฤษภาคม อ่านเพิ่มเติมที่ <https://learningenglish.voanews.com/a/thailand-seeks-to-improve-economy-in-south-after-recent-bomb-attack/3854320.html>
- 41 Yang J. (พ.ศ. 2562) การลดความยากจนและการเพิ่มความเท่าเทียมในประเทศไทย เหตุใดจึงยังคงสำคัญ? World Bank Blog วันที่ 17 ตุลาคม อ่านเพิ่มเติมที่ <https://blogs.worldbank.org/eastasiapacific/reducing-poverty-and-improving-equity-thailand-why-it-still-matters>; <https://www.worldbank.org/en/country/thailand/publication/taking-the-pulse-of-poverty-and-inequality-in-thailand>
- 42 รัฐบาลไทย พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 กระทรวงข้อที่ 3 กำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของธุรกิจและหน่วยงานภาครัฐต้องจ้าง และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของกิจการต้องส่งเข้าสู่กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- 43 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์การคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 44 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์การคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 45 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์การคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 46 กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2564 <https://www.dep.go.th/th/rights-welfares-services/borrow-money>
- 47 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์การคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 48 โควตาสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน 1.3 ล้านใบสำหรับคนพิการนั้นประกอบไปด้วย จำนวน 664,700 ใบ ถูกจัดสรรไปให้สมาคมผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาล (คนพิการ) และสมาคมผู้ค้าสลากคนพิการ (ประเทศไทย) หัวข้อ “การปฏิรูปสลากกินแบ่งกำลังหมดโอกาส” บางกอกโพสต์ วันที่ 20 มิถุนายน อ่านเพิ่มเติมที่ <https://www.bangkokpost.com/opinion/opinion/597960/lottery-reform-is-running-out-of-chances>
- 49 องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (พ.ศ. 2564) เด็กในภาคใต้ของประเทศไทยกับการล่าหลังทางโภชนาการ การฉีดวัคซีนและการเรียนรู้ การสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ วันที่ 31 มีนาคม อ่านเพิ่มเติมที่ <https://www.unicef.org/thailand/press-releases/children-far-south-thailand-lag-behind-nutrition-immunization-and-learning-nso-and>

- 50 องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (พ.ศ. 2564) เด็กในภาคใต้ของประเทศไทยกับการล่าเหยื่อทางโภชนาการ การฉีดยาวัคซีนและการเรียนรู้ การสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติและองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ วันที่ 31 มีนาคม อ่านเพิ่มเติมที่ <https://www.unicef.org/thailand/press-releases/children-far-south-thailand-lag-behind-nutrition-immunization-and-learning-nso-and>
- 51 <http://dsrd.pn.psu.ac.th/webnew/images/healing.pdf>
- 52 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 53 สำนักงานสถิติแห่งชาติ (พ.ศ. 2563) การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2560 กรุงเทพมหานคร หน้า 107
- 54 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 55 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 56 สำนักงานสถิติแห่งชาติ (พ.ศ. 2563) การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2560 กรุงเทพมหานคร XVIII (18)
- 57 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 58 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 59 World Bank (พ.ศ. 2562) จับชีพจรความยากจนและความไม่เท่าเทียมในประเทศไทย กรุงเทพมหานคร หน้า 55
- 60 Churngchow, C. and Sinprajukpol, W (พ.ศ. 2559) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักศึกษาามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ วารสารวิทยาศาสตร์สังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 37 (1) หน้า 59-65
- 61 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 62 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 63 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 64 สำนักงานสถิติแห่งชาติ การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2560 ตารางที่ 33: จำนวนประชากรคนพิการอายุตั้งแต่ 5 ปี และมากกว่า จำแนกโดยความยากลำบากและข้อจำกัดในการปฏิบัติงานและกิจกรรมภายในชุมชน
- 65 รัฐบาลไทย (พ.ศ. 2558) พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558
- 66 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 67 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564
- 68 การวิจัยที่ไม่ได้ตีพิมพ์ จัดทำโดยสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรคนพิการภาคใต้ในนามของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มน้อยระหว่างประเทศ กรกฎาคม พ.ศ. 2564

ทำงานเพื่อรักษาสี ของชนกลุ่มน้อยและชนพื้นเมือง

สิทธิของคนพิการและชนกลุ่มน้อย
ในพื้นที่ชายแดนใต้ของประเทศไทย

จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสี่อำเภอของจังหวัดสงขลา ภูมิภาคนี้ประกอบไปด้วยชาวมุสลิมที่สื่อสารด้วยภาษามลายู ล้อมรอบด้วยชาวไทยพุทธและกลุ่มชุมชนพื้นเมืองชาวจีน อย่างไรก็ตามพื้นที่ดังกล่าวยังคงมีความขัดแย้งจากเหตุการณ์ความไม่สงบที่สร้างความเสียหายอย่างรุนแรง ซึ่งมีประชาชนเสียชีวิตกว่า 7,000 ราย ตั้งแต่ปี 2547 ใจกลางความสำคัญของความขัดแย้งนี้คือการต่อสู้เพื่อสิทธิในการกำหนดตัวเองสำหรับประชากรชาวมุสลิม รวมไปถึงสิทธิทางสังคมและการมีส่วนร่วมทางการเมือง การไม่เลือกปฏิบัติ และการยอมรับในอัตลักษณ์ ภาษา และวัฒนธรรม

ในขณะที่ประเทศไทยมีการปรับปรุงในการส่งเสริมสิทธิของคนพิการในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาแต่ผู้พิการในชายแดนใต้ยังคงเผชิญกับจุดอ่อนและอุปสรรคที่สำคัญในการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในสังคม สถานการณ์ความไม่สงบทำให้คนพิการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงถูกละเลยโดยนโยบายที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของพวกเขาในบริบทที่กว้างขึ้นของสิทธิของคนพิการในประเทศไทย ในขณะเดียวกันคนพิการยังถูกมองข้ามในฐานะเป็นส่วนหนึ่งที่จะลดความขัดแย้งและพัฒนา ทำให้คนพิการในชายแดนใต้ยังเป็นคนชายขอบที่ตกอยู่ในสภาวะอันจมูกในสังคมกว้าง

© Minority Rights Group International, กรกฎาคม 2022

Minority Rights Group International (MRG) เป็นองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ที่ทำงานเพื่อประกันสิทธิของชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ ศาสนา และภาษาศาสตร์ทั่วโลก และเพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจระหว่างชุมชน MRG มีสถานะที่ปรึกษาที่สหประชาชาติและสังคมแห่งสหประชาชาติ (ECOSOC) และสถานะผู้สังเกตการณ์กับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสิทธิมนุษยชนแห่งแอฟริกา MRG จัดทะเบียนเป็นองค์กรการกุศล เลขที่ 282305 และบริษัทจำกัดโดยการรับประกันในสหราชอาณาจักร เลขที่ 1544957.

การบรรยายสรุปนี้เผยแพร่เพื่อสนับสนุนความเข้าใจของสาธารณชน

ข้อความไม่จำเป็นต้องแสดงถึงมุมมองโดยรวมของ MRG หรือพันธมิตรในทุกรายละเอียด การศึกษานี้มีให้ทางออนไลน์ที่ www.minorityrights.org

Minority Rights Group International

54 ถนนคอมพิวเตอร์เอเชีย กรุงเทพมหานคร E1 6LT สหราชอาณาจักร

โทรศัพท์: +44 (0)20 7422 4200 **โทรสาร:** +44 (0)20 7422 4201

อีเมล: minority.rights@minorityrights.org **เว็บไซต์:** www.minorityrights.org

พิมพ์ 978-1-912938-75-9 .

เยี่ยมชมเว็บไซต์ www.minorityrights.org สำหรับเนื้อหาที่มีเดียเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยและชนพื้นเมืองทั่วโลก